

Årsberättelse 2017

Finansbolagens Förening
Finansbolagens Service - FF AB

Årsberättelse 2017

Finansbolagens Förening - Finansbolagens Service - FF AB	1
Medlemmar	2
Medlemmar	
Associerade	
Organisation	4
Styrelse	
Presidiet	
Kommittéer	
Kansli	
Arbetsgrupper	
Eurofinas / Leaseurope	
Norden / Baltikum	
Svenska organisationer och myndigheter	6
Finansbolagen under året	7
Årsmöte och informationsmöten	
Utbildningar och kurser	
Ett axplock ur ärenden 2017	
Utredningar m.m.	
Finansbolagens spelregler	13
Lagstiftning	
Tillsyn	
God sed i finansbolag	
Internationella konventioner	
Riktlinjer och rekommendationer	
EU-förordningar	
Europeiska tillsynsmyndigheternas riktlinjer och rekommendationer	
Statistik	31

Finansbolagens Förening bildades år 1960 och är en branschorganisation för finansbolag.

Finansbolag är företag som bedriver finansieringsrörelse som kreditmarknadsföretag eller bank, finansiellt institut, konsumentkreditinstitut eller företag med annan finansiell verksamhet.

Medlemsföretagen bedriver finansieringsverksamhet med Finansinspektionens tillstånd eller med anmälningsskyldighet eller utan krav på tillstånd /anmälan. De finansbolag som har tillstånd enligt lagen om bank- och finansieringsrörelse har rätt att finansiera sin verksamhet med inlåning från allmänheten.

Finansbolagen erbjuder sina finanstjänster direkt eller indirekt, t ex genom leverantör, och kombinerar ofta finansiering med rådgivning eller administrativ service. De huvudsakliga finanstjänsterna är leasing, avbetalning och factoring (fakturabelåning eller fakturaköp)/betalningsförmedling, lån, konsument- och kortskrediter.

Med avseende på ägarförhållande, storlek och inriktning råder skilda förhållanden mellan olika medlemsföretag. Föreningen organiserar både välkända privatägda företag och industriägda företag. Bland de senare återfinns flera av fordonstillverkarnas finansbolag.

Som associerad till föreningen kan även anslutas företag som, utan att bedriva finansieringsverksamhet, har intresse av att följa information och debatt på området.

Föreningens arbete bedrivs genom två juridiska personer: *Finansbolagens Förening* samlar branschen och verkar för en sund utveckling av etiska regler för medlemsföretagen. Föreningen är ideell och bedriver inte affärsverksamhet. *Finansbolagens Service – FF AB*, som bedrivs utan vinstsyfte, har till föremål för sin verksamhet att tillhandahålla medlemmar och associerade olika tjänster genom att arbeta med utredningar samt bedriva informationsverksamhet i juridiska, ekonomiska och andra frågor av betydelse för medlemmarna i deras yrkesutövning. FF/Finansbolagen används nedan som beteckning för de båda verksamheterna.

Medlemsföretag

BMW Financial Services Scandinavia AB	Box 775 191 27 Sollentuna	Tel 08-585 360 00 www.bmw.se
CHG MERIDIAN Sweden AB	Box 1277 164 29 Kista	Tel 08-459 39 00 www.chg-meridian.se
DNB Bank ASA, filial Sverige	Regeringsgatan 59 105 08 Stockholm	Tel 08-473 43 01
De Lage Landen Finans AB	Box 7754 103 96 Stockholm	Tel 08-781 06 00 www.delagelanden.com
Deutsche Leasing Sverige AB	Box 7254 103 89 Stockholm	Tel 08-463 44 60 www.deutsche-leasing.se
Euro Finans AB	Box 167 221 00 Lund	Tel 046-31 20 20 www.eurofinans.se
EnterCard Group AB	Klarabergsgatan 60 105 34 Stockholm	08-737 14 00 www.entercard.com
GCC Capital AB	Box 7790 103 96 Stockholm	Tel 08-242 333 www.gccab.com
Göteborgs Stads Leasing AB	Lillhagsparken 18 422 50 Hisings Backa	Tel 031-368 61 00 www.goteborg.se
Ikanobank Företag	Box 1007 172 21 Sundbyberg	Tel 08-514 203 00 www.ikanobank.se
Lantmännen Finans AB	Box 30192 104 25 Stockholm	Tel 010-556 30 00 www.lantmannenfinans.se
LeasePlan Sverige AB	Box 511 169 29 Solna	Tel 08-470 26 00 www.leaseplan.se
Mercedes-Benz Finans Sverige AB	Box 50521 202 50 Malmö	Tel 040-660 92 60 www.mercedes-benz.se
Scania Credit AB	151 87 Södertälje	Tel 08-553 836 60 www.scania.se
Scania Finans AB	151 87 Södertälje	Tel 08-553 837 50 www.scania.se
SG Finans AS Norge, Sverige filial	Box 1534 171 29 Solna	Tel 08-470 95 00 www.sgfinans.se
Siemens Financial Services AB	Box 6106 171 06 Solna	Tel 08-730 79 75 www.siemens.se/finance

MEDLEMMAR

<i>Svea Bank AB</i>	Box 3028 169 03 Solna	Tel 08-616 99 00 www.sveabank.com
<i>Svea Ekonomi AB</i>	169 81 Solna	Tel 08-735 90 00 www.sveaekonomi.se
<i>Telia Finance AB</i>	169 94 Solna	Tel 90 100 www.teliasonera.se
<i>Thorn Svenska AB</i>	Box 1315 171 25 Solna	020-24 24 24 www.thorn.se
<i>Toyota Kreditbank GmbH Tyskland, Sverige Filial</i>	Box 1206 172 24 Sundbyberg	Tel 08-622 35 00 www.toyota.se/finance
<i>Toyota Commercial Finance AB - TMHCF</i>	Svarvargatan 8 595 81 Mjölby	Tel 0142-860 00 www.toyota-forklifts.eu
<i>Volkswagen Finans Sverige AB</i>	151 88 Södertälje	Tel 08-553 868 00 www.vwfs.se

Associerade företag

<i>Application Consulting Sweden AB</i>	Jakobsbergsgatan 13 111 44 Stockholm	Tel 08-440 36 70 www.applicon.se
<i>IBM Svenska AB</i>	164 92 Stockholm	Tel 08-793 10 00 www-03.ibm.com/financing/se
<i>Tellox Finansservice AB</i>	Observatoriegatan 17 113 29 Stockholm	08-551 124 40 www.tellox.se

ORGANISATION

Kansli

Advokat Lars Zacharoff, VD
Advokat Per Holmgren
Jur kand Saud Rana
Annica Sunnerfors (administration)
Raili Kyyrönen (ekonomi)

Tel 08-660 68 90
E-post info@finansbolagen.se
Webb www.finansbolagen.se
Postadress Regeringsgatan 67, 4 tr, 111 56 STOCKHOLM

Styrelse

Ledamöter

Jonas Böös, SG Finans AS Norge, Sverige Filial, Solna
Jens Effenberger (t o m 2017-09-15), Volkswagen Finans Sverige AB, Södertälje
Jonas Elfridson, Lantmännen Finans, Stockholm
Susanne Glykofrydis, De Lage Landen Finans AB, Stockholm, Vice Ordförande
Nicklas Karlbom, Deutsche Leasing Sverige AB, Stockholm
Bernt Lindstedt, Scania Finans AB, Södertälje
Jonas Vestlund Thorn Svenska AB, Stockholm
Tommy Wretenlind, Toyota Kreditbank, Sverige Filial, Stockholm - Ordförande
Lars Zacharoff, VD

Suppleant Roelof Hansmann, LeasePlan Sverige AB

Adjungerad Magnus Segerdahl, Telia Finance AB

Presidiet

Tommy Wretenlind, Toyota Kreditbank, Sverige Filial, Ordförande
Susanne Glykofrydis, De Lage Landen Finans AB, Stockholm, Vice Ordförande
Lars Zacharoff, VD

Arbetsgrupper

En stor del av arbetet sker i arbetsgrupper med representanter från medlemsföretagen.
Följande arbetsgrupper bereder frågor och bistår styrelsen i dess arbete.

Arbetsgruppen för regelverk och juridik

Gruppen behandlar övergripande regelverksfrågor, remissyttranden i ärenden som remitterats från riksdag, regeringskansliet, myndigheter, domstolar och de europeiska organisationerna, information om nya regelverk och regelverksförändringar. Under arbetsgruppens ämnesområde faller bl.a. allmänna rörelseregler (LBF m m), kreditsäkerhetsfrågor, driftsregler (dataskydd, sekretess), konsumentkreditfrågor, sakrätt, obestandsfrågor och skuldsanering, associationsrättsliga frågor, redovisning, revision, skatt/moms.

ORGANISATION

Arbetsgruppen för compliance, risk- och kapitalkrav

Gruppen behandlar frågor om praktisk tillämpning av regelverk rörande compliance, risk och kapitaltäcknings- och likviditetskravsfrågor samt hanteringsfrågor och processer inom compliance, riskhantering och kapitaltäckning. Under 2017 påbörjades i denna grupp ett arbete som syftar till att ta fram en vägledning för finansbolagens tillämpning av GDPR.

Arbetsgruppen för fordonsfrågor

Gruppen behandlar fordonsrelaterade frågor med anknytning till finansiering. Kommittén har till uppgift att bevaka de fordonsfinansierande medlemsföretagens intresse hos lagstiftare och myndigheter bl.a. i vad gäller leasing, avbetalning och bedrägerier. Under Arbetsgruppen för fordonsfrågor hanteras även Säkerhetsgruppen för fordonsfrågor:

Säkerhetsgruppen för fordonsfrågor

Säkerhetsgruppen för fordonsfrågor bildades i början av 2007 på initiativ av FF:s fordonskommitté. Säkerhetsgruppen är ett forum för att diskutera fordonsrelaterad brottslighet och vad som kan göras för att förebygga och ingripa mot denna typ av brottslighet. Gruppen består av företrädare för de fordonsfinansierande företagen, försäkringsbranschen samt bilhandels- och biluthyrningsbranschen (Finansbolagens Förening, Svenska Bankföreningen, Larmtjänst, Motorbranschens Riksförbund och Biluthyrarna Sverige). Till gruppen har även knutits företrädare för polisen/Interpol. Samråd sker också med Åklagarmyndigheten, Transportstyrelsen, Tullverket och Ekobrottsmyndigheten.

Utöver dessa grupper sker arbete i mer eller mindre fasta grupper, ofta tillsammans med andra organisationer/ myndigheter.

Internationell representation

Eurofinas / Leaseurope

FF är representerade i de europeiska finansbolagsorganisationerna **Eurofinas**, *the European Federation of Finance House Associations*, som bevakar intressen inom konsumentkreditområdet för sina europeiska medlemsorganisationer och **Leaseurope**, *the European Federation of Leasing Company Associations*, som bevakar intressen inom leasing- och hyrbilsindustrin för sina medlemsorganisationer som finns både inom och utom Europa.

Representanterna i Eurofinas och Leaseuropes General Assembly, Board och kommittéer är således företrädare för medlemsföretagen i FF. Representationen i Leaseurope fördelas mellan medlemsföretagen i FF och Svenska Bankföreningen. FF är den enda svenska medlemsorganisationen i Eurofinas.

Eurofinas/Leaseurope har sitt säte i Bryssel. General Director för organisationerna är Leon Dhaene.

www.eurofinas.org

www.leaseurope.org

Norden / Baltikum

Finansbolagen i Danmark, Estland, Finland, Lettland, Norge och Sverige har erfarenhetsutbyten och samarbete i gemensamma frågor, bl.a. i statistikfrågor.

Departement, myndigheter, organisationer

FF är remissinstans för departement – främst Finans- och Justitiedepartementet – och myndigheter, såsom Finansinspektionen, Riksgälden, Bokföringsnämnden m.fl. FF medverkar också fortlöpande i arbets- och referensgrupper i en mängd sammanhang.

Allmänna Reklamationsnämnden, ARN

FF är representerad i Allmänna Reklamationsnämndens Bankavdelning.

Finansinspektionen, FI

FF är remissinstans i ärenden som berör FF:s medlemmars verksamhet. FF deltar som expert i de referensgrupper som FI tillsätter när nya allmänna råd och föreskrifter tas fram. FF träffar med jämna mellanrum FI för informations- och erfarenhetsutbyte.

Insolvensrättsligt Forum

FF är jämte Skatteverket, Sveriges Ackordscentral, Konkursförvaltarekollegiernas Förening, Juridiska institutionen vid Uppsala Universitet och Svenska Bankföreningen huvudmän för Stiftelsen Insolvensrättsligt Forum. Stiftelsen arrangerar vartannat år ett seminarium för belysning och diskussion av aktuella insolvensrättsliga frågor. Ett forum hölls våren 2017.

Konsumentverket

FF träffar Konsumentverket två gånger per år. Vid mötena diskuteras aktuella konsumentfrågor utifrån

Näringslivets Delegation för Marknadsrätt, NDM

FF deltar i NDM, som är en samrådsorganisation inrättad av ett tjugotal näringslivsorganisationer för egenåtgärder m.m. på näringsrättens område. Inom ramen för NDM anordnas även samverkansmöten med Konsumentverket/Konsumentombudsmannen (KO).

Näringslivets Regelnämnd, NNR

FF deltar i NNR, vars uppgift är att verka för att offentlig normgivning ska vara ändamålsenlig och inte mer omfattande än vad som är påkallat.

Riksgälden

Möten vid behov.

SCB/Riksbanken

Statistikfrågor och andra frågor.

Tillväxtverket

Möten vid behov.

Svenska ICC

FF är med i Svenska ICC, vars arbete syftar till att tillvarata det svenska näringslivets intressen inom Internationella Handelskammaren, ICC, näringslivets världsorganisation. Självreglering genom uppförandekoder som sätter etiska standarder är en av denna världsorganisations huvudsyften.

Svenska Bankföreningen, SBF

För diskussion av särskilt aktuella ärenden sammanträffar FF med SBF. Bl.a. har hållits fortlöpande möten med anledning av IASB/FASB:s projekt angående en ny standard för leasingredovisning. FF och SBF är genom samarbetsorganet AFINA medlem i Leaseurope.

SIMPT

SIMPT – Svenska Institutet mot Penningtvätt bildades under 2016 av branschorganisationerna inom den finansiella sektorn. I samarbetet deltar Finansbolagens Förening, Sparbankernas Riksförbund, Svensk Försäkring, Svenska Bankföreningen, Svenska Fondhandlarföreningen och Svenska försäkringsförmedlares förening. Syftet med SIMPT är att ta fram en vägledning för hur reglerna om åtgärder mot penningtvätt ska tillämpas i praktiken av de finansiella företagen.

FF och SBF har även en särskild arbetsgrupp inom SIMPT för finansbolagsfrågor. Ett flertal möten har hållits under 2017. En vägledning om riskbedömning har publicerats under 2017.

Transportstyrelsens/finansbolagens samverkansgrupp

FF har en samverkansgrupp med Transportstyrelsen, som sammanträffar minst en gång per år. Vid mötena diskuteras bland annat vägtrafikregisterfrågor från finansbolagens perspektiv

Kronofogdemyndigheten, KFM

FF har kontakt med Kronofogdemyndigheten bl.a. angående utredningen om fordonsrelaterade skulder.

Årsmöte/Bolagsstämma och informationsmöten

Årsmöte/bolagsstämma

FF:s årsmöte och bolagsstämma 2017 ägde rum fredagen den 19 maj på Scandic Haymarket Hotell, Hötorget, Stockholm. Vid årsmötet/bolagsstämman valdes ledamöter och suppleanter i föreningens resp servicebolagets styrelser. Deltagare var bl.a. VD eller andra behöriga företrädare för medlemsföretagen.

Informationsmöten

Inbjudna talare vid det efterföljande informationsmötet var finansmarknads- och konsumentminister *Per Bolund*, *Jonas Frycklund*, biträdande chefekonom hos Svenskt Näringsliv, *Tommy Clarke*, Managing Partner på Altitude 365 samt *Hanna Wetter*, SIMPT.

Den 1 december 2017 anordnades ett informationsmöte och erfarenhetsutbyte. Mötet hölls på Scandic Haymarket, Stockholm. Inbjudna föredragshållare var *Martin Flodén*, vice riksbankschef, som belyste Det ekonomiska läget och aktuell penningpolitik. I en paneldiskussion om Nya skatteregler för företagssektorn fick vi synpunkter från *Marcus Forsman* och *Claes Norberg* från Svenskt Näringsliv samt *Stefan Pärnhem* från Bokföringsnämnden. *Thomas Bohlin* representerade SIMPT och talade om Branschens pågående vägledningsarbete. *Anna Hult*, Konsumentverket redogjorde bl a för det aktuella HM-målet angående kreditprövning.

Vid mötena deltog, förutom medlemmar, bland annat olika företrädare för departement och myndigheter.

Säkerhetsgruppens årliga informationsmöte

Den 16 november 2017 anordnade Säkerhetsgruppen för fordonsfrågor sitt årliga informationsmöte. Vid mötet redogjorde företrädare för Finansbolagen och bilhandeln, Svenska Bankföreningen, Biluthyrarna, Motorbranschens Riksförbund, Larmtjänst, Polisen m.fl. för sin syn på fordonsrelaterad brottslighet.

Speciellt inbjudna till paneldiskussion var *Mattias Häggblom*, Näringsdepartementet, *Arnaud Matz* och *Jonas Maran*, Transportstyrelsen, *Anders Lindberg*, Kronofogden, *Astrid Eklund*, Åklagarmyndigheten, *Jan Olsson*, Polisen, *Hans Lewicki*, Fordonskonsult i Malmö samt *Mats Galvenius*, Svensk Försäkring.

Utbildningar och kurser

Under 2017 har flera utbildningar hållits i föreningens regi. Dessa kurser har under året kunnat hållas i föreningens egna lokaler.

▪ Anti-Penningtvätt

Denna fortsättnings- och uppföljningskurs hölls den 7 april i samarbete med Transcendent Group. Denne heldagskurs var mycket välfylld.

▪ Frukostmöte om nya penningtvättsföreskrifter

Ett kortare frukostseminarium med information om de kommande penningtvättsföreskrifterna hölls den 30 juni i samarbete med Transcendent Group.

▪ Dataskyddslagstiftningen, GDPR

Den 19 september hölls en heldagskurs med praktiska tips inför den kommande dataskyddslagen som träder i kraft 2018. Kursen leddes av Transcendent Group.

▪ Finansiell sekretess

Halvdagskursen i finansiell sekretess hölls även i år av *Per-Ola Jansson*, jurist och författare till standardverket "Banksekretess och annan finansiell sekretess" (2010). Datum för denna kurs var den 19 september. Kursen planeras även att hållas den 13 september 2018.

▪ Grundkurs om finansbolag.

I samarbete med Transcendent Group hölls en endagskurs på basnivå om finansbolag. Denna fullmatade kurs hölls den 3 oktober i FF:s lokaler.

Ett axplock ur ärenden 2017

Möten med Finansinspektionen

FF har under 2017 fört en aktiv dialog med Finansinspektionen i ärenden som påverkar medlemsföretagen. Bland annat har FF medverkat i den expertgrupp som lämnar synpunkter på penningtvättsföreskrifterna som remissbehandlades och antogs 2017. Vidare har FF medverkat i arbetet med föreskrifterna om kreditriskhantering och även om rapportering till FI.

Samverkan med Konsumentverket

Regeringen har som ett uttalat mål att genomföra förbättringar inom konsumentområdet, varför olika utredningar tillsatts och förslag presenterats. Konsumentverket arbetar aktivt med att stärka konsumentskyddet. FF träffar regelbundet Konsumentverket för att utbyta erfarenheter och föra en dialog kring aktuella frågor om konsumentkrediter marknadsföring av krediter, kreditprovningar och privatleasing m.m.

Samverkan med Transportstyrelsen

FF och SBF har en dialog med Transportstyrelsen och möten hålls minst en gång per år. Vid mötena diskuteras olika frågor av intresse för medlemsföretag som leasar ut och finansierar fordon, bland annat frågor om fordonsrelaterade skulder.

Regelförenkling

FF arbetar aktivt för enklare regler i olika sammanhang, exempelvis i Näringslivets Regelnämnd, NNR, där FF är medlem. FF är därtill representerad i Tillväxtverkets referensgrupp som övervakar mätningarna av regelbördan inom finansområdet.

Stärkt konsumentskydd på marknaden för högkostnadskrediter (SOU 2016:68)

Utredningen överlämnade i oktober 2016 sitt förslag på åtgärder för att stärka konsumentskyddet på marknaden för högkostnadskrediter som FF lämnade synpunkter på. Därefter beslutades om en lagrådsremiss och i januari 2018 presenterade regeringen propositionen *Räntetak och andra åtgärder på marknaden för snabbblån och andra högkostnadskrediter*. Bland förslagen finns:

- Ett räntetak, en reglering som begränsar den kreditränta och dröjsmålsränta som får tas ut för en kredit (referensräntan + 40 %)

- Ett kostnadstak, en begränsning av det totala belopp avseende kostnader som en konsument ska kunna bli skyldig att betala för en kredit (100% av kreditbeloppet inkl. räntekostnader).
- En begränsning av möjligheten att förlänga lån (kreditgivaren får inte förlänga löptiden för en högkostnadskredit mer än en gång, om förlängningen medför en kostnad för konsumenten).
- Ett marknadsförings- och informationskrav (måttlighetskrav).

En ny lag om försäkringsdistribution

Under 2017 remitterades ett förslag på en ny lag om försäkringsdistribution baserad på IDD (som kommer att ersätta lagen om försäkringsförmedling). En lagrådsremiss presenterades den 8 mars 2018 vari framgår att ikraftträdandet skjuts fram till den 1 oktober 2018.

Kreditprovningar

Dom i det s.k. HM-målet meddelades av Högsta förvaltningsdomstolen den 15 november 2017. Högsta förvaltningsdomstolen konstaterade att det varken i 12§ konsumentkreditlagen eller i den bakomliggande direktivbestämmelsen finns något krav på att kreditgivaren ska hämta in uppgifter direkt från konsumenten. Regelverket förutsätter att flera uppgiftskällor kan användas och att kreditprovningen ska kunna anpassas till de omständigheter under vilka kreditgivning sker och till kreditbeloppets storlek. I målet använde sig kreditgivaren av en kreditprovning som grundades på bolagets egen kännedom om kunden och på resultatet av en extern kreditkontroll av uppgifter från offentliga register.

Högsta förvaltningsdomstolen skriver i sin bedömning att bolaget endast gav kredit för köp av bolagets egna produkter och utgifterna för dessa var av det slag som ingår i konsumenters normala levnadsomkostnader. Kreditgivningen avsåg dessutom låga belopp och kreditgivaren hade små kreditförluster och få inkassoärenden.

Mot den bakgrunden fann Högsta förvaltningsdomstolen att bolagets rutiner innebar att kreditprovning, för det slag av konsumentkrediter det var fråga om, måste anses vara grundad på tillräckliga uppgifter om den enskilde konsumentens ekonomiska förhållanden.

Domen är snäv och. Konsumentverket har indikerat att man kommer att driva frågan om kreditprovningar vidare för att få ytterligare klargörande på området,

förmodligen mot andra kreditgivare som beviljar större krediter utan att ta in information direkt från konsumenten.

Förslag på nya skatteregler för företagssektorn

Regeringen presenterade under året sitt förslag på genomförandet av det så kallade ATAD-direktivet, på svenska antimissbruksdirektivet (Rådets Direktiv (EU) 2016/1164). Direktivet innehåller en rad företagsbeskattningsregler, bland annat en särskild ränteavdragsbegränsningsregel som skiljer sig från den regel som finns i Inkomstskattelagen idag och som utmanats i sin förenlighet med den fria etableringsrätten av EU-kommissionen.

FF kritiserade i sitt remissvar att direktivets möjligheter till undantag inte utnyttjades, samt att förslagen gällande leasing gick längre än vad som krävs enligt direktivet. I mars 2018 presenterade regeringen en lagrådsremiss som föreslog följande.

- En generell begränsning av ränteavdrag i bolagssektorn införs som en EBITDA-regel (avdragsutrymmet uppgår till 30% av EBITDA), i kombination med en sänkning av bolagsskatten och expansionsfondsskatten (från 22% till 20,6%).
- En förenklingsregel föreslås som innebär att ett negativt räntenetto får dras av upp till fem miljoner kronor. Ett sådant avdrag får göras i stället för ett avdrag med 30% av avdragsunderlaget enligt EBITDA-regeln.
- Avdragsförbud för ränta vid vissa gränsöverskridande situationer (hybridregler) införs.
- reglerna om begränsning av ränteavdrag för vissa interna lån (de riktade ränteavdragsbegränsningsreglerna) ges ett snävare tillämpningsområde,
- skatteregler om finansiella leasingavtal införs, och
- reglerna om värdeminskningssavdrag avseende hyreshus ändras på så sätt att, utöver ordinarie avdrag för värdeminskning, får 12% av utgifterna dras av inom en sexårsperiod från det att hyreshuset färdigställs (primäravdrag).

De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 januari 2019. FF följer ärendet och utöver påverkansarbete i frågan tillsammans med andra representanter från näringslivet.

Införlivandet av GDPR

EU:s nya dataskyddsförordning ska tillämpas från och med den 25 maj 2018. Den är direkt tillämplig i Sverige men ger utrymme för kompletterande nationella bestämmelser av olika slag. GDPR är en ändamålsenlig förordning och ställer högre krav på alla som hanterar personuppgifter. Den ger även den registrerade större möjligheter till information. Har man som bolag följt reglerna i nuvarande personuppgiftslagen (PUL) bör omställningen till GDPR gå förhållandevis smidigt.

I propositionen Ny dataskyddslag föreslås att personuppgiftslagen upphävs och att en ny lag med kompletterande bestämmelser till dataskyddsförordningen införs.

Den föreslagna lagen innehåller bland annat bestämmelser om att dataskyddsförordningen med vissa undantag ska gälla även utanför sitt egentliga tillämpningsområde, till exempel i verksamhet som rör nationell säkerhet. Lagen ska dock vara subsidiär i förhållande till annan lag eller förordning, vilket möjliggör avvikande bestämmelser i så kallade registerförfattningar.

Lagförslaget förtydligar under vilka förutsättningar personuppgifter får behandlas med stöd av dataskyddsförordningen. Bland annat föreslås att ett barn som är minst 13 år ska kunna samtycka till behandling av personuppgifter i samband med användning av sociala medier. Vidare föreslås att sanktionsavgifter ska kunna tas ut även då en myndighet bryter mot dataskyddsförordningen. Förslaget till ny lag innehåller också vissa bestämmelser om begränsning av de registrerades rättigheter samt om skadestånd och överklagande av bland annat tillsynsmyndighetens beslut.

Slutligen anges att dataskyddsförordningen och den nya lagen inte ska tillämpas i den utsträckning det strider mot tryckfrihetsförordningen eller yttrandefrihetsgrundlagen.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 25 maj 2018, samtidigt som förordningen.

FF har under hösten och våren anordnat erfarenhetsutbyten för medlemsföretagen så att dessa bättre kan förstå hur GDPR och angränsande lagstiftning ska tillämpas.

Uttag av resolutionsavgift

I november 2016 lämnade regeringens utredare ett förslag på "finansskatt" som skulle påföras alla bolag

som omsätter finansiella tjänster undantagna från moms (15% på lönekostnaderna hänförliga till finansiella tjänster). Efter kritik från inte minst skatteverket håll backade regeringen från förslaget (ett nytt/omarbetat förslag skulle dock tas fram).

Istället föreslogs ett ökat uttag av resolutionsavgifter. Förslaget innebär att den nuvarande ordningen med ett uttag fram till uppnåendet av en viss målnivå (som med nuvarande avgifter beräknas uppnås årsskiftet 2020/2021) slopas. Den riskjusterade avgiften (i princip 0 kr i avgift om risken för att ta del av stöd är låg) slopas också, istället kommer ett kontinuerligt uttag att göras. Vidare ska det årliga avgiftsuttaget höjas från 0,09% till 0,125% av det totala avgiftsunderlaget.

I lagrådsremissen, som överlämnades i juni 2017, noterades att regeringen backat från vissa delar, bl.a. att resolutionsavgiften ska vara 0,125% av avgiftsunderlaget för 2018 samt 0,09% för 2019 och 0,05% fr.o.m. 2020 fram tills fonden beräknas vara fylld 2025. Målnivån för resolutionsavgiften (3% av de garanterade insättningarna) kvarstår oförändrad. Ändringarna trädde i kraft den 1 januari 2018.

Penningtvätt

Den 20 maj 2015 antog Europaparlamentet och rådet det fjärde penningtvättsdirektivet. Bestämmelserna i det direktivet är sedan juni 2017 införlivade i svensk rätt genom den nya lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, en ny lag om registrering av verkliga huvudmän samt nya föreskrifter om penningtvätt.

Penningtvätsföreskrifter

Till följd av den nya penningtvättslagen trätt ikraft arbetade Finansinspektionen under 2016 och under våren 2017 med att ta fram föreskrifter som ska vara i linje med den nya lagen. FF har deltagit på dessa möten och löpande lämnat synpunkter. Föreskrifterna trädde i kraft i augusti 2017.

Erfarenhetsutbyte inom AML

FF har inom ramen för arbetsgruppen för compliance, risk- och kapitalkrav hållit möten inom AML och hur reglerna ska tillämpas i praktiken. Ambitionen är att anordna dessa erfarenhetsutbyten årligen.

SIMPT (Svenska institutet mot penningtvätt)

FF deltar i finansbranschens arbete med att ta fram en vägledning inom penningtvättsområdet. SIMPT ska vara en svensk motsvarighet till den brittiska JMLSG, och erbjuda verksamhetsutövarna konkreta åtgärder som ska vidtas i deras verksamhet. Lagstiftningen har tyvärr inneburit tillämpningssvårigheter varför en väg

ledning från SIMPT är välkommet bland verksamhetsutövarna.

Finansbranschens föreningar, däribland FF, har ingått ett samarbetsavtal och gav även ut ett pressmeddelande angående SIMPT. Arbetet med SIMPT har sedan dess pågått genom ett flertal möten där vägledningen ska ta form. Arbetet fortskrider och delar av vägledningen har presenterats. Mer om SIMPT finns på organisationens hemsida, www.simpt.se.

Kreditriskhanteringsföreskrifter

Finansinspektionen presenterade i början på 2018 förslag till föreskrifter och allmänna råd om kreditriskhantering. De nu gällande allmänna råden är från 2004 (FFFS 2004:6) och ska ses över och få föreskriftsstatus. FF ingår i en grupp med företrädare från Svenska Bankföreningen och Sparbankernas Riksförbund som granskar förslaget. De nämnda organisationerna skrev även ett gemensamt svar på förslaget.

De nya föreskrifter som FI föreslår innehåller regler om hur ett företag ska identifiera, mäta, styra, internt rapportera och kontrollera sina kreditrisker, samt hur det ska hantera krediter till en jävskrets. Organisationerna är kritiska till förslaget och avstyrker att man i dagsläget inför nya föreskrifter. Se remissvaret på FF:s hemsida, under avsnittet "Utredningar".

IASB/FASB leasingstandard

En ny standard antogs av IASB den 1 januari 2016 och träder i kraft den 1 januari 2019.

Standarden har godkänts för tillämpning inom EU enligt det förfarande som föreskrivs i den s.k. IAS-förordningen. Genom att standarden godkänns inom EU blir den formellt tillämplig vid upprättande av koncernredovisning i noterade bolag inom EU fr.o.m. den 1 januari 2019.

Sedan projektet startade 2006 har FF fortlöpande vidtagit olika åtgärder. Synpunkter har framförts till IASB via Leaseurope och genom direkta kontakter med IASB, IASB Leasing Working Group, EFRAG m.fl.

Säkerhetsgruppen för fordonsfrågor

Gruppen, som bildades under 2007, är ett forum för att diskutera fordonsrelaterad brottslighet och vad som kan göras för att förebygga och ingripa mot denna typ av brottslighet. Gruppen består av företrädare för de fordonsfinansierande företagen, försäkringsbranschen samt bilhandels- och biluthyrningsbranschen. Till grup-

pen har även knutits företrädare för polisen och Interpol. Samråd sker också med Åklagarmyndigheten, Tullverket, Ekobrottsmyndigheten (EBM), Transportstyrelsen och Kronofogdemyndigheten. Ett av de områden som gruppen identifierat som ett problem är fordonsbedrägerier och skulder anknutna till fordon som finansbolag tvingas betala.

Vidare arbetar gruppen för att förbättra tillgången till olika informationskanaler. I samarbete med Larmtjänst har ett register tagits fram över eftersökta objekt finansierade av finansbolag och banker. Här finns även en konsumentskyddsaspekt. Genom registret, som är publikt, kan en köpare lättare fullgöra sin undersökningsplikt. Medlemskap i FF eller Svenska Bankföreningen är en förutsättning för att registrera ett objekt i registret. Genom gruppens försorg har FF:s medlemmar möjlighet att ta del av biluthyrningsbranschens informationsregister, där alla former av missbruk noteras. Registret är förankrat och godkänt av Datainspektionen.

Gruppen anordnar årliga informationsmöten för de deltagande organisationernas medlemsföretag. Mötet 2017 blev en succé; KFM, Transportstyrelsen och ansvarig utredare för den ny tillsatta utredningen om fordonsrelaterade skulder deltog. FF kommer även att träffa utredaren under våren/sommaren för att lyfta problematiska frågor som ligger inom ramen för utredningsuppdraget, bland annat det växande problemet med kommuner som tar hand om privatleasade, felparkerade bilar och flyttar dem till ett särskilt område där leasegivaren (finansbolaget) krävs på betalning för att få tillbaka bilen.

Lösöreköpskommittén

Utredningens uppdrag var att se över traditionsprincipen. Utformningen av den framtida regleringen på området är relevant i flera olika situationer; vid ingående av kreditavtal, leveransavtal och tillverkningsavtal samt vid utmätning och konkurs.

Bakgrunden till översynen är bl.a. en framställning från slutet av 1990-talet av dåvarande Industriförbundet där förbundet, ur främst tillverkningsindustrins utgångspunkter, gör gällande stora fördelar med en övergång från traditionsprincipen till en avtalsprincip.

I svensk rätt gäller idag traditionsprincipen som huvudregel i fråga köparens skydd mot säljarens borgenärer. Utredningens uppgift att ta ställning till om det är samhällsekonomiskt motiverat att övergå från traditionsprincipen till en avtalsprincip för erhållande av sakrättsligt skydd. Sedan år 2002 gäller avtalsprincipen

vid konsumentköp. Även i flertalet andra industri-länder (Norden inkluderad) gäller avtalsprincipen.

Utredningen avlämnade sitt betänkande, Lösöreköp och registerpant SOU 2015:18, den 2 mars 2015. FF var representerat med en med en expert i utredningen.[SR1]

Internationella möten i bl.a. Eurofinas och Leaseurope

FF arbetar aktivt för att föra fram branschens synpunkter på europeisk nivå. FF är genom sina medlemmar representerad i Leaseurope's och Eurofinas' respektive styrelser och arbetsgrupper

I en tid då allt fler regleringsinitiativ emanerar från EU, är det europeiska samarbetet särskilt värdefullt för att påverka utformningen av förslagen redan i planeringsstadiet. Härigenom kan även FF på ett tidigt stadium hålla medlemsföretagen informerade om olika planerade regleringsåtgärder.

Modernisering av Lagen om avbetalningsköp mellan näringsidkare

Till skillnad mot vad som gäller enligt konsumentkreditlagen som reglerar avbetalningsköp till konsument finns det i lagen (1978:599) om avbetalningsköp mellan näringsidkare m.fl. inte någon rätt för kreditgivaren att erhålla ränteskillnadsersättning när det är fråga om avtal med fast ränta som sägs upp i förtid. FF och Svenska Bankföreningen har, efter att frågan åter tagits upp, presenterat förslag till önskade lagändringar som även innefattar förslag på vissa moderniseringar av lagen i övrigt till Justitiedepartementet.[SR2]

Utredningar m m

Finansinspektionen

- Förslag till tydligare krav på clearingorganisationers hantering av operativa risker
- Förslag till nya föreskrifter om positionslimiter med anledning av Mifid2
- Avgifter hos Finansinspektionen
- Förslag till Ett skärpt amorteringskrav för hushåll med höga skuldkvoter
- Förslag till ändringar i regler om årsredovisning och rapportering för kreditinstitut och värdepappersbolag
- Förslag till ändrade regler om årsredovisning i försäkringsföretag
- Förslag till föreskrifter om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism
- Förslag till föreskrifter om vissa betalkonton
- Avgifter hos Finansinspektionen
- Förslag till ändringar av Finansinspektionens föreskrifter om ägar-, ägarlednings- och ledningsprövning
- FI:s kapitalbedömningsmetod vid värdepapperisering inom pelare 2
- Förslag till föreskrifter och allmänna råd om kreditriskhantering
- Förslag till nya regler för betaltjänstleverantörer med anledning av det andra betaltjänstdirektivet
- FI:s pelare 2-krav på likviditetskvot i enskilda valutor
- Promemorian Ytterligare ändringar vad gäller automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton

Finansdepartementet

- Promemorian Upplösning av Sparbankernas säkerhetskassa och vissa andra frågor
- Promemorian Författningsändringar på finansmarknadsområdet med anledning av EU:s dataskyddsförordning
- Promemoria En effektivare flytträtt av försäkringssparande

- Finansinspektionens promemoria En ny ordning för redovisningstillsyn
- En ny lag om försäkringsdistribution (Ds 2017:17)
- Promemorian Nya skatteregler för företagssektorn
- Vissa frågor inom fastighets- och stämpelskatteområdet
- Promemorian Ytterligare verktyg för makrotillsyn
- Promemorian Ett ökat avgiftsuttag till resolutionsreserven
- Promemorian Vissa inkomstbeskattningsfrågor
- Skatt på finansiell verksamhet (SOU 2196:76)
- Promemorian Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om penningmarknadsfonder
- Promemorian Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om transparens i transaktioner för värdepappersfinansiering och återanvändning

Justitiedepartementet

- Genomförande av vissa straffrättsliga åtaganden för att förhindra och bekämpa terrorism (SOU 2017:72)
- Departementspromemorian En anpassning till dataskyddsförordningen - kreditupplysningslagen och några andra författningar (Ds 2017:26)
- Ny dataskyddslag (SOU 2017:39)
- Betänkande Ett modernare utsökningsförfarande (SOU 2016:81)
- EU-direktiv om vissa insolvensfrågor
- Stärkt konsumentskydd på marknaden för högkostnadskrediter (SOU 2016:68)
- Remittering av betänkandet Internationella säkerhetsrätter i järnvägsfordon m m – järnvägsprotokollet (SOU 2016:43)
- Ett särskilt straffansvar för deltagande i en terroristorganisation Ds 2017:62

Näringsdepartementet

- Betänkandet av Entreprenörskap i det tjugoförsta århundrandet (SOU 2016:72)

Lagstiftning

Lagen om bank- och finansieringsrörelse

Finansbolagen i lagens mening är kreditmarknadsbolag och var reglerade t.o.m. den 30 juni 2004 genom lagen (1992:1610) om finansieringsverksamhet m.m, men regleras fr.o.m. den 1 juli 2004 i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse. För finansbolag som ej omfattas av lagen gäller lagen (1996:1006) om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet.

Lagen gäller för alla som driver bank- och finansieringsrörelse, dock inte för den verksamhet som drivs av Sveriges Riksbank och Riksgäldskontoret.

I definitionen av bankrörelse ingår såväl betalningsförmedling via generella betalningssystem som inlåning med en uppsägningstid inom högst 30 dagar. Enligt Finansinspektionens praxis ska en bank direkt eller indirekt delta i minst ett generellt betalsystem. De system som Finansinspektionen har identifierat som generella betalsystem är Bankgirosystemet, Dataclearingen, RIX samt kortsystemen VISA och MasterCard.

Inlåning får mottagas även av kreditmarknadsföretag och icke-finansiella företag. För det sistnämnda fallet är dock det högsta inlåningsbeloppet 50.000:- per konsument och insättningsgarantin gäller ej i detta fall. Definitionen av finansieringsrörelse styr frågan om tillståndsplikt eller ej för kreditmarknadsbolag/finansbolag.

Även finansbolag har tillgång till generella betalsystem. Kombinationen kort inlåning och betalningsförmedling via generella betalningssystem innebär krav på banktillstånd.

Definitionen av finansieringsrörelse

Med finansieringsrörelse avses rörelse i vilken ingår näringsverksamhet som har till ändamål att

1. ta emot återbetalningspliktiga medel från allmänheten, och
 2. lämna kredit, ställa garanti för kredit eller i finansieringssyfte förvärva fordringar eller upplåta lös egendom till nyttjande (leasing).
- Allmänheten är fysiska personer och alla företag utom finansiella (finansiella företag är svenska och utländska banker, försäkringsbolag, kreditmarknadsföretag, värdepappersbolag och finansiella institut).
 - Till allmänheten räknas inte stat och kommun.

- Såväl mottagande av medel från allmänheten som lämna kredit m.m. ska föreligga för tillståndsplikt för finansieringsrörelse. Kreditinstitut ska driva näringsverksamhet som har till ändamål att ta emot återbetalningsmedel från allmänheten.
- Undantag från tillståndsplikt för finansieringsrörelse enligt definitionen.
- Svensk bank.
- Utländsk bank med tillstånd i Sverige för bankrörelse.
- Försäkringsföretag m.fl. under förutsättning det är tillåtet enligt för dem tillämplig lag.
- Företag som ger finansiering i samband med "egna varor/tjänster".
- S.k. internbanker förutsatt att koncernen/gruppen inte har som huvudsakligt ändamål att driva finansiell verksamhet.
- Aktiebolag/ekonomisk förening om verksamheten består i att vid enstaka tillfällen förvärva fordringar och medel för verksamheten inte löpande anskaffas från allmänheten.
- Vissa ekonomiska föreningar.
- Företag som tillhandahåller betaltjänster enligt lagen om betaltjänster.
- Säljstödjande finansiering.
(Det tidigare tidsbegränsade undantaget i 29 § i lagen om bank- och finansieringsrörelse har numera blivit permanent. De företag som berörs är företag som tillhandahåller finansiering i samband med avsättning av tjänster som erbjuds eller varor som framställs eller säljs av ett annat företag i samma koncern förutsatt att koncernen inte har som huvudsakligt ändamål att driva finansiell verksamhet och att företaget som tillhandahåller finansieringen lånar upp medel genom att ge ut överlåtbara värdepapper med en löptid på minst ett år.)

Återhämtningsplaner

Från och med den 1 februari 2016 trädde regler om upprättande av återhämtningsplaner i kraft, som ersatte de tidigare reglerna (se 6 kap. i LBF). Ändringarna grundar sig i krishanteringsdirektivet. Reglerna föreskriver vad för innehåll banker, kreditmarknadsföretag och värdepappersbolag ska ha i sina återhämtningsplaner. Företagens styrelse ska godkänna återhämtningsplanen. Den ska därefter lämnas in till inspektionen. Ett kreditinstitut som är föremål för gruppbaserad tillsyn tillsammans med andra koncernföretag inom EES omfattas inte av skyldigheten. Istället

ska institutet upprätta en koncernåterhämtningsplan enligt reglerna om koncernåterhämtningsplaner.

Förenklade skyldigheter

För mindre systemviktiga företags återhämtningsplaner och koncernåterhämtningsplaner infördes förenklade skyldigheter, innebärande att dessa inte behöver ha lika detaljerade och omfattande planer. Föreskrifterna som reglerar detta trädde i kraft den 15 juli 2016.

Koncernåterhämtningsplan

Ett kreditinstitut som ingår i en koncern som står under gruppbaserad tillsyn ska omfattas av en koncernåterhämtningsplan som ska upprättas och uppdateras av moderföretaget inom EES. Ett sådant kreditinstitut ska upprätta en individuell återhämtningsplan om Finansinspektionen beslutar det. En koncernåterhämtningsplan ska identifiera åtgärder som kan bli nödvändiga att vidta på nivån för moderföretaget inom EES och i ett enskilt dotterföretag som omfattas av den gruppbaserade tillsynen. Moderföretagets styrelse ska godkänna planen. Den ska därefter, vid den tidpunkt Finansinspektionen bestämmer, ges in till inspektionen. För en gränsöverskridande koncern ska den i stället ges in till den samordnande tillsynsmyndigheten. Om Finansinspektionen är den samordnande tillsynsmyndigheten, ska inspektionen överlämna planen till berörda behöriga och resolutionsmyndigheter. Om ett företag har åsidosatt sina skyldigheter enligt denna paragraf, ska Finansinspektionen ingripa.

Koncerninternt finansiellt stöd

Koncerninternt finansiellt stöd är ett stöddarrangemang som bygger på frivillighet genom avtal mellan företagsenheter inom en koncern belägna i olika länder och som, om det ingås, ska godkännas av Finansinspektionen. Bestämmelserna återfinns i det 6 b kap. LBF och är en följd av krishanteringsdirektivet.

Definitionerna för koncerninternt finansiellt stöd är

1. finansiellt stöd: penninglån, utställande av garanti, ställande av säkerhet eller en kombination av dessa stödformer, och
2. koncerninternt finansiellt stöd: finansiellt stöd som lämnas av ett företag till ett annat i samma koncern när det mottagande företaget uppfyller förutsättningarna för ingripande enligt 15 kap. 2 b § LBF.

Ett avtal om koncerninternt finansiellt stöd får ingås mellan å ena sidan ett moderinstitut i ett EES-land, ett moderinstitut inom EES, ett finansiellt holdingföretag, ett blandat finansiellt holdingföretag eller ett holdingföretag med blandad verksamhet som är etablerat inom EES, och å andra sidan ett dotterföretag.

Ett företag som anges ovan och som uppfyller förutsättningarna för ingripande enligt 15 kap. 2 b §, får inte ingå ett avtal om koncerninternt finansiellt stöd. Innan ett avtal om koncerninternt finansiellt stöd ingås, ska en ansökan om godkännande av avtalet göras till Finansinspektionen, om inspektionen är den samordnande tillsynsmyndigheten för den koncern som avtalet gäller.

Rörelse regler

Ett kreditinstitut (bank och kreditmarknadsbolag) får driva bara finansiell verksamhet och verksamhet som har ett naturligt samband med den.

Ett kreditinstitut får i sin verksamhet, bland annat

- låna upp medel, till exempel genom att ta emot inlåning från allmänheten eller ge ut obligationer eller andra jämförbara fordringsrätter,
- lämna och förmedla kredit, till exempel i form av konsumentkredit och kredit mot panträtt i fast egendom eller fordringar,
- medverka vid finansiering, till exempel genom att förvärva fordringar och upplåta lös egendom till nyttjande (leasing),
- tillhandahålla betaltjänster enligt lagen (2010:751) om betaltjänster,
- tillhandahålla betalningsmedel,
- ikläda sig garantiförbindelser och göra liknande åtaganden,
- medverka vid värdepappersemissioner,
- lämna ekonomisk rådgivning,
- förvara värdepapper,
- driva rembursverksamhet,
- tillhandahålla värdefackstjänster,
- driva valutahandel,
- driva värdepappersrörelse under de förutsättningar som föreskrivs i lagen (1991:981) om värdepappersrörelse,
- lämna kreditupplysning under de förutsättningar som föreskrivs i kreditupplysningslagen (1973:1173), och
- ge ut elektroniska pengar enligt lagen (2011:755) om elektroniska pengar.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om bl.a. (se 16 kap. 1 § LBF).

- vilken information ett kreditinstitut ska lämna till sina kunder eller till dem som institutet erbjuder sina tjänster,
- vilka åtgärder ett kreditinstitut ska vidta för att uppfylla kraven på soliditet, likviditet, riskhantering, genomlysning, sundhet m. m.,
- vilka upplysningar ett kreditinstitut och sådana utländska kreditinstitut som inrättat filialer ska lämna till Finansinspektionen,
- innehållet i en återhämtningsplan enligt 6 a kap. 1 § och en koncernåterhämtningsplan enligt 6 a kap. 2 §, när planerna ska upprättas och hur ofta de ska uppdateras,
- innehållet i en ansökan om godkännande av avtal gällande koncerninternt finansiellt stöd enligt 6 b kap. 3 § första stycket,
- vad det beslut som styrelsen i det stödgivande företaget fattar enligt 6 b kap. 8 § ska innehålla,
- innehållet i en anmälan om givande av koncerninternt finansiellt stöd enligt 6 b kap. 11 §,
- offentliggörandet av information enligt 6 b kap. 16 §.

Outsourcing

Om ett kreditinstitut vill uppdra åt någon annan att utföra någon av de tjänster som avses i 7 kap. 1 §, ska institutet anmäla detta till Finansinspektionen och ge in uppdragsavtalet. Ett sådant uppdrag får ges om:

1. institutet svarar för den anförtrödda verksamheten mot kunden,
2. verksamheten drivs av uppdragstagaren under kontrollerade och säkerhetsmässigt betryggande former, och
3. uppdraget inte har sådan omfattning att institutet inte kan uppfylla de skyldigheter som följer av lagen eller andra författningar som reglerar institutets verksamhet.

Styrelsen eller verkställande direktören bör härvid upprätta interna regler om vilka tillståndspliktiga verksamheter, eller verksamheter som har ett naturligt samband med finansiell verksamhet eller dess stödfunktioner, som kan läggas ut och hur detta ska göras.

Styrelsen och verkställande direktören ansvarar alltid för verksamhet som lagts ut.

Not. I och med nya riktlinjer från EBA kommer regleringen gällande outsourcing att ses över under 2018. FF igår i FI:s referensgrupp.

Lag om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet

För att ägna sig åt s.k. *annan finansiell verksamhet* än sådan som kräver tillstånd enligt lagen om bank- och finansieringsrörelse krävs anmälan till Finansinspektionen enligt lagen (1996:1006) om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet (anmälningslagen). Sådana anmälda företag betecknas finansiella institut.

Annan finansiell verksamhet definieras i anmälningslagen som *yrkesmässig verksamhet* som *huvudsakligen* består i att utföra en eller flera av de verksamheter som anges i 7 kap 1 § punkterna 2, 3, och 5–12 lagen om bank- och finansieringsrörelse, däribland att medverka vid finansiering, t.ex. genom att förvärva fordringar och upplåta lös egendom till nyttjande (leasing).

Ett företag som har sådan huvudsaklig finansiell verksamhet som anges i nämnda punkter är alltså skyldigt att anmäla sin verksamhet till Finansinspektionen. Även sådan (t.ex. säljstödjande) verksamhet som är undantagen från tillståndsplikt enligt lagen om bank- och finansieringsrörelse är anmälningspliktig enligt anmälningslagen då det är fråga om s.k. *annan finansiell verksamhet* och nämnda förutsättningar (*yrkesmässig* och *huvudsaklig*) föreligger. Är det fråga om konsumentkreditverksamhet se nedan punkt angående viss verksamhet med konsumentkrediter.

Finansinspektionen har tillsyn över de finansiella institutens efterlevnad av penningtvättsregelverken och gör i samband med anmälan (och därefter årligen) en prövning av ägare och ledning. Ändringar i ledning eller ägare ska anmälas till Finansinspektionen.

Lag om viss verksamhet med konsumentkrediter

För att lämna eller förmedla krediter till konsumenter krävs sedan den 1 juli 2014 tillstånd från Finansinspektionen enligt lagen (2014:275) om viss verksamhet med konsumentkrediter. Sådana tillståndspliktiga företag betecknas som konsumentkreditinstitut.

Undantag från tillstånd

Tillstånd behövs inte för företag med tillstånd enligt:

- lagen om bank- och finansieringsrörelse,
- lagen om betaltjänster, eller
- lagen om elektroniska pengar,
- företag som avses i 2 kap. 3 § första stycket 2–7 lagen om bank- och finansieringsrörelse,

- statliga och kommunala myndigheter, eller
- juridiska personer som driver verksamhet med konsumentkrediter i mindre omfattning utan vinstsyfte.

De företag som tillhandahåller finansiering i samband med avsättning av tjänster som erbjuds, eller varor som framställs eller säljs, av företaget eller inom en koncern, är undantagna från tillståndsplikt enligt lagen om bank- och finansieringsrörelse (enligt 2 kap. 3 § första stycket 2–7) undantas konsumentkrediter som medges eller förmedlas inom handeln och som betraktas som anstånd med betalning och inte lån, t.ex. kontokortskrediter avbetalningsköp. Inte heller fakturakrediter omfattas av tillståndsplikten. Emellertid kan anmälningsplikt enligt anmälningslagen föreligga, se ovan under anmälningslagen.

Finansinspektionens tillsyn omfattar inte konsumentkreditlagen, istället utövar Konsumentverket tillsyn över denna.

Svenska kreditinstitut och företag som driver tillståndspliktig verksamhet enligt lagen om viss verksamhet med konsumentkrediter kan utväxla uppgifter om lämnade krediter, betalningsförsummelser och kreditmissbruk för kreditupplysningsändamål inom en krets som utgörs av dessa företag samt sådana företag som har tillstånd för kreditupplysningsverksamhet.

Not. De som innan lagens ikraftträdande lämnade konsumentkrediter enligt 7 kap. 1 § andra stycket 2 lagen om bank- och finansieringsrörelse såsom annan finansiell verksamhet enligt lagen om anmälningsplikt för viss finansiell verksamhet, kunde fortsätta att driva verksamheten enligt äldre bestämmelser till den 1 januari 2015 utan krav på tillstånd.

Lagen om försäkringsförmedling (upphör att gälla den 1 oktober 2018)

Finansbolag som erbjuder och aktivt förmedlar försäkringar i samband med sina produkter omfattas av lagens tillämpningsområde. Lagen, som trädde i kraft den 1 juli 2005, gäller all yrkesmässig försäkringsförmedling som består i att:

- lägga fram eller föreslå försäkringsavtal eller utföra annat förberedande arbete innan försäkringsavtal ingås,
- för någon annans räkning ingå försäkringsavtal, eller
- bistå vid förvaltning och fullgörande av försäkringsavtal

Från lagen undantagen verksamhet

Som försäkringsförmedling räknas inte sådan verksamhet som enbart består i att:

1. Hänvisa någon till ett försäkringsföretag eller en försäkringsförmedlare
2. Lämna allmän information om försäkringar till någon
3. Inom ramen för annan yrkesverksamhet i enstaka fall lämna information eller rådgivning om försäkringar till någon
4. Yrkesmässigt handlägga, värdera eller reglera försäkringsfall.

Från lagens tillämpningsområde undantas vidare:

- Försäkringsförmedling som utövas av försäkringsföretag eller anställd hos ett försäkringsföretag som handlar på företagets ansvar
- Försäkringsförmedling som endast kräver kunskaper om den aktuella försäkringen
- Försäkringsförmedling som utförs av någon som förmedlar försäkringar vid sidan av sin huvudsakliga yrkesverksamhet
- Den förmedlade försäkringen kompletterar en vara/tjänst och försäkringen täcker funktionsfel, skada i eller förlust av varan eller förlust/skada på bagage eller andra risker i samband med resa
- Den förmedlade försäkringen avser annat än livförsäkring eller ansvarsförsäkring
- Den årliga premien för den förmedlade försäkringen inte överstiger € 500
- Den förmedlade försäkringen gäller i högst fem år, inklusive eventuella förlängningar

Krav på tillstånd

Försäkringsförmedling får utövas bara efter tillstånd av Finansinspektionen. Senast sex månader efter erhållet tillstånd ska anmälan om registrering göras hos Bolagsverket. Har anmälan inte gjorts inom denna tid eller har Bolagsverket genom beslut som vunnit laga kraft avskrivit en sådan anmälan eller vägrat registrering, upphör tillståndet att gälla. Verksamheten får inte påbörjas förrän registrering har skett.

Anknuten försäkringsförmedlare

Bestämmelserna om försäkringsförmedlare gäller, med undantag för bl.a. tillståndsplikt, även anknuten försäkringsförmedlare. Till kategorin anknuten försäkringsförmedlare räknas:

- Svensk fysisk/juridisk person som träffat avtal med ett eller flera försäkringsföretag om förmedling av icke konkurrerande försäkringsprodukter, och avtalet innebär att försäkringsföretaget är ansvarigt för ren förmögenhetsskada som drabbar kund.
- Svensk fysisk/juridisk person som utövar försäkringsförmedling vid sidan av sin huvudsakliga yrkesverksamhet och som träffat avtal med ett eller flera försäkringsföretag om förmedling av försäkringsprodukter, inklusive konkurrerande sådana, om försäkringsprodukterna utgör ett komplement till varor/tjänster som erbjuds inom ramen för den huvudsakliga verksamheten, och avtalet innebär att försäkringsföretaget är ansvarigt för ren förmögenhetsskada som drabbar kund.
- Bank- eller finansieringsrörelse enligt lagen om bank- och finansieringsrörelse.
- Verksamhet som kräver anmälan till eller ansökan hos Finansinspektionen enligt lagen om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet eller lagen om inlåningsverksamhet.
- Verksamhet med konsumentkrediter enligt lagen om viss verksamhet med konsumentkrediter.
- Försäkringsförmedling enligt lagen om försäkringsförmedling (från de 1 oktober 2018 lag om försäkringsdistribution).

Lagen gäller även fysiska/juridiska personer som driver yrkesmässig handel med varor, i de fall betalning görs kontant med ett belopp motsvarande € 5.000 eller mer.

Motsvarande regler gäller för åtgärder mot finansiering av terrorism.

Den nya penningtvättslagens innehåll är i stora drag detsamma, dock med vissa skillnader och förtydliganden.

Försäkringsföretag med vilket förmedlaren ingått avtal om förmedling, ska anmäla förmedlaren för registrering hos Bolagsverket. Innan anmälan sker ska försäkringsföretaget kontrollera att förmedlaren uppfyller vissa i lagen och i förekommande fall i föreskrifter angivna förutsättningar.

Not. Den 3 december 2015 antogs Europaparlamentets och rådets direktiv om försäkringsdistribution (IDD) (Dir 2016/97) och beslutades att direktiv 2002/92/EG av den 9 december 2002 om försäkringsförmedling (kallat IMD) kommer att upphävas.

Under 2017 remitterades ett förslag på en ny lag om försäkringsdistribution baserad på IDD (som kommer att ersätta lagen om försäkringsförmedling). En lagrådsremiss presenterades den 8 mars 2018 vari framgår att ikraftträdandet skjuts fram till den 1 oktober 2018. Den nya lagen utvidgar tillämpningsområdet men för finansbolagens del är det ingen större förändring jämfört med den nuvarande lagen.

Den nya lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

Det fjärde penningtvättsdirektivet antogs i maj 2015 och implementerades i Sverige genom en ny lag. Lagen trädde i kraft den 26 juni 2017.

I grunden ligger FATFs (Financial Action Task Force) rekommendationer. Direktivets anpassning till FATFs rekommendationer innebär bl.a. att det riskbaserade förhållningssättet lyfts fram. Såväl medlemsstaterna som enskilda ska identifiera och bedöma sina risker för penningtvätt och finansiering av terrorism och agera utifrån dessa. Det riskbaserade förhållningssättet får betydelse bl.a. för de centrala reglerna om åtgärder för att uppnå kundkännedom.

Lagen ska tillämpas på fysiska/juridiska personer som driver bl.a.

Krav på riskbaserad kundkännedom

Omfattningen av de åtgärder som vidtas för att uppnå kundkännedom ska anpassas efter risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Åtgärder för att uppnå kundkännedom ska vidtas vid etablering av en affärsförbindelse och vid enstaka transaktioner som uppgår till ett belopp motsvarande € 15.000 eller mer. Detsamma gäller transaktioner som understiger detta belopp men kan antas ha samband med varandra och som tillsammans uppgår till minst € 15.000. Medan "affärsförbindelse" avser en affärs-mässig förbindelse med viss förväntad varaktighet, är en "transaktion" en enstaka händelse. I den nya lagen finns en förändrad definition av affärsförbindelse, i syfte att klargöra att en affärsförbindelse kan uppstå trots frånvaron av ett avtal. T.ex. kan denna uppstå genom konkludent handlande, att en kund vid upprepade tillfällen använder verksamhetsutövarens tjänster. Kravet på kundkännedom kräver en fortlöpande kontroll och inte enbart vid tillfället då affärsförbindelsen etableras.

Åtgärder för kundkännedom ska också vidtas om det uppkommer osäkerhet om tillförlitligheten eller tillräckligheten av tidigare mottagna kunduppgifter. Detta gäller inte bara kundens identitet. Åtgärder för att uppnå kundkännedom ska alltid vidtas om det föreligger misstanke om penningtvätt eller finansiering av terrorism. Detta gäller oavsett eventuella undantag och tröskelbelopp.

Handlingar och uppgifter som använts för att uppnå kundkännedom ska bevaras i minst fem år. Tiden ska räknas från det att åtgärderna utfördes eller, i de fall då en affärsförbindelse etablerats, affärsförbindelsen upphörde.

Åtgärder som ska vidtas för kundkännedom

Identifiering och kontroll av kunden:

1. Identifiera och kontrollera kundens identitet genom identitetshandlingar, registerutdrag eller genom andra uppgifter från en oberoende och tillförlitlig källa,
2. kontroll av s.k. verklig huvudmans identitet,
3. inhämtande av information om affärsförbindelsens syfte och art.
4. Enligt lagen ska en verksamhetsutövare även vidta åtgärder för att avgöra om kunden eller kundens verkliga huvudman är en person i politiskt utsatt ställning (s.k. PEP).

Skärpta åtgärder vid hög risk

Om risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism bedöms som hög, ska särskilt omfattande kontroller, bedömningar och utredningar göras. Då ska även åtgärderna kompletteras med det som krävs för att motverka den höga risken. Sådana kan tillämpas vid exempelvis förbindelser med högriskredjeländer, vid korrespondentförbindelser eller när en affärsförbindelse etableras eller en enstaka transaktion utförs med en s.k. PEP.

Exempel på skärpta åtgärder som kan vidtas är inhämtande av ytterligare information om kundens affärsverksamhet eller ekonomiska situation och uppgifter som varifrån kundens ekonomiska medel kommer.

Tidpunkt för kundkännedom

En verksamhetsutövare får inte etablera eller upprätthålla en affärsförbindelse eller utföra en enstaka transaktion, om verksamhetsutövaren inte har tillräcklig kännedom om kunden för att kunna hantera risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism som kan förknippas med kundrelationen och övervaka och bedöma kundens aktiviteter och transaktioner.

En affärsförbindelse får inte etableras om det finns misstanke om att verksamhetsutövarens produkter eller tjänster kommer att användas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

En verksamhetsutövare får inte utföra en transaktion om det på skälig grund kan misstänkas att den utgör ett led i penningtvätt eller finansiering av terrorism. Om en

rapport har lämnats till Polismyndigheten ska verksamhetsutövaren även beakta den information som Polismyndigheten kan lämna om hanteringen av ärendet.

Om det inte är möjligt att låta bli att utföra en misstänkt transaktion, eller om ett avstående från att genomföra transaktionen sannolikt skulle försvåra den vidare utredningen, får transaktionen genomföras.

Affärsförbindelsen ska vidare kontinuerligt följas upp, så att de transaktioner som utförs överensstämmer med vad som är känt om kunden vad gäller t.ex. affärs- och riskprofil.

Uppgifts- och granskningskyldighet

Lagen ställer krav på granskning för att kunna upptäcka misstänkta transaktioner. Om misstanke efter närmare analys kvarstår, ska uppgifter om alla omständigheter som kan tyda på penningtvätt eller finansiering av terrorism "utan dröjsmål" lämnas till Finanspolisen. Lagen innehåller även ett meddelandeförbud, vilket innebär att de utpekade personerna inte får röja för kunden ifråga eller någon utomstående att en granskning har genomförts, att uppgifter lämnats till Finanspolisen eller att en undersökning genomförs eller kommer att genomföras.

Riskbaserade rutiner och utbildning

Anställda ska fortlöpande få behövlig information och utbildning. Finansinspektionens föreskrifter om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism innehåller åtskilliga föreskrifter om vilka interna rutiner som ska tillämpas, och vilken utbildning de anställda ska genomgå.

Gemensamma riktlinjer för återförsäljare och informationsblad om den nya lagen

FF har tillsammans med Svenska Bankföreningen utarbetat gemensamma riktlinjer för återförsäljare som samarbetar med banker och finansbolag. Riktlinjerna innehåller en "checklista" på de åtgärder som återförsäljare måste genomföra vid identifiering av kund.

Riktlinjerna finns översatta till engelska och finska.

Även ett gemensamt informationsblad om lagen som förklarar för kunden varför handlaren måste ställa frågor har tagits fram.

Riktlinjerna och informationsbladet finns tillgängliga på FF:s webbsida.

Nyheter i det nya regelverket

Ett centralt register över verkliga huvudmän har införts. Registret förs av Bolagsverket. Bolagsverket får

även mandat att besluta om sanktioner enligt *lag om registrering i syfte att motverka penningtvätt och terrorism*. Registret kommer att finnas tillgängligt för verksamhetsutövarna och uppgifterna ska lämnas av verksamhetsutövarna själva.

Möjligheterna att använda sig av förenklade förfaranden stramas upp som en följd av direktivets krav och en tydligare riskbaserad ansats. Förenklade åtgärder ska fortsättningsvis vara möjliga att tillämpa på de områden som i dag är undantagna från vissa kundkännedomsgärder. Förenklade åtgärder får dock enbart vidtas om verksamhetsutövare i det enskilda fallet kan bedöma att risken för penningtvätt och finansiering av terrorism är låg.

Effektivare kriminalisering av penningtvätt

Den 1 juli 2014 trädde nya regler i kraft som innebär följande:

- Försök, förberedelse och stämpling till penningtvättsbrott som inte är ringa är straffbart.
- Så kallad självtvätt är brottsligt. Även den som tvättar vinster från sin egen brottslighet kan dömas för penningtvättsbrott.
- Penningtvättsbrott i näringsverksamhet är straffbart. Det gäller den som låter sin verksamhet användas för åtgärder som kan misstänkas vara penningtvätt.
- Kopplingen till det brott som gett vinsten breddas. Det ska vara tillräckligt att brottsvinsten kommer från "brott eller brottslig verksamhet" snarare än från ett specifikt angivet brott.
- Ökade möjligheter att förverka egendom som varit föremål för penningtvätt. Det är möjligt att förverka tvättad egendom hos penningtvättaren även om egendomen inte kan anses tillhöra penningtvättaren.
- Det är möjligt att under kortare tid förbjuda en person att disponera över exempelvis bankmedel. Det är också möjligt att ta sådan egendom i beslag.

Regler om information om betalaren som ska åtfölja överföringar av medel

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/847 av den 20 maj 2015 om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel ersätter den tidigare gällande förordningen (EG) nr 1781/2006 om information om betalaren som skall åtfölja överföringar av medel.

Enligt förordningen ska betalningsleverantörer se till att vissa uppgifter om en betalare följer med en över-

föring när den vidarebefordras. Flertalet finansiella företag är skyldiga att tillämpa bestämmelserna i förordningen. Detta gäller bl.a. banker och fysiska och juridiska personer som driver betalningsöverförings- eller betalningsförmedlingsverksamhet enligt lagen (1996:1006) om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet. Genom förordningen genomförs specialrekommendation nr VII (SR VII) gällande "överföringar på elektronisk väg" som har antagits av FATF.

Reglerna innebär bl.a.:

- Skyldighet att identifiera betalare vid kontanta betalningsöverföringar och insättningar på belopp över € 1.000, eller om flera mindre summor uppgår till detta belopp.
- Skyldighet att meddela myndigheterna om vidtagna åtgärder p.g.a. bristfällig information om betalaren.

Om en betalningsleverantör regelbundet underlåter att lämna erforderlig information om betalaren ska betalningsmottagarens betalningsleverantör vidta åtgärder. Åtgärderna kan inledningsvis bestå i att utfärda varningar och fastställa tidsfrister. Betalningsmottagarens betalningsleverantör kan därefter antingen avvisa alla framtida överföringar från betalarens betalningsleverantör eller fatta beslut om att begränsa eller avsluta affärsrelationen med denne.

FATCA

Foreign Account Tax Compliance Act (FATCA), är en amerikansk lagstiftning som syftar till att förhindra skatteflykt från USA. FATCA ställer krav på bl.a. institut över hela världen att identifiera och dokumentera kontohavare samt rapportera om konton som innehåller personer som är skattskyldiga/deklarationspliktiga i USA, s.k. US persons, bl.a.:

- bosatta i USA,
- amerikanska medborgare (även de med dubbelt medborgarskap),
- innehavare av uppehållstillstånd i USA, s.k. Green card,
- företag som är registrerade i USA,
- vissa icke amerikanska företag med US persons i ägarkretsen.

För att uppfylla FATCA erbjuder USA andra länder att ingå avtal om uppgiftslämnandet. USA och Sverige har ingått ett sådant avtal. Den svenska lagstiftningen, som krävs för att uppfylla kraven enligt FATCA, trädde i kraft

den 1 april 2015. Det innebär att de svenska finansiella företagen ska tillämpa FATCA regelverket så som det är implementerat i svensk rätt.

De finansiella företagen ska lämna uppgifterna till Skatteverket, som i sin tur lämnar uppgifterna till det amerikanska skatteverket IRS (Internal Revenue Service). Rapporteringskraven beror på hur stora tillgångarna på kontona är. Instituterna ska bl.a:

- Identifiera och dokumentera kunder för att avgöra om de är skattskyldiga i USA eller inte.
- Rapportera tillgångar på konton som innehas av US persons och rapportera betalningar till finansiella företag som inte följer FATCA-reglerna samt innehålla skatt om dessa betalningar har sin källa i USA.

Även med ett avtal mellan Sverige och USA ska instituten anmäla sig på IRS webbsida

<http://www.irs.gov/Businesses/Corporations/FATCA-Registration>

för att få ett Global Intermediary Identification Number (GIIN-nummer) och komma med på listan som visar att institutet är s.k. deemed compliant financial institution. Listan uppdateras månadsvis. På skatteverkets hemsida finns ytterligare information om hur den årliga rapporteringen ska gå till.

EU/OECD

Parallellt med FATCA har OECD tagit fram ett modellavtal för informationsutbyte baserat på FATCA-avtalen.

EU såg en möjlighet till att implementera en liknande standard och sedan den 1 januari 2016 har Sverige infört OECD:s globala standard för automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton genom bland annat CRS (Common Reporting Standard), som är en rapporteringsnorm och som har implementerats i svensk rätt.

Syftet är bland annat att göra det svårare att undanhålla pengar på konton i andra länder för att slippa betala skatt.

Standarden innebär bland annat att Skatteverket blir skyldiga att utbyta viss information med utländska myndigheter.

Standarden innebär också att svenska banker och andra finansiella institut ska lämna information om utländska kontohavares tillgångar och kapitalinkomster till Skatteverket.

Det svenska införlivandet av PSD 2 (betaltjänstdirektivet)

I slutet av april 2007 antog Europaparlamentet det s.k. betaltjänstdirektivet (Payment Services Directive 2007/64/EG, PSD). Direktivet genomfördes i Sverige under 2010. Direktivet syftar till att lägga grunden för ett gemensamt betalningsområde och därmed öppna betaltjänstmarknaden för konkurrens från andra institut än t.ex. banker.

EU-kommissionen presenterade i slutet av juli 2013 ett förslag till revidering av betaltjänstdirektivet ("PSD II") som inkluderar och upphäver det första betaltjänstdirektivet. En central del av det nya direktivet är att det ställer krav på säkerhet när man identifierar kunder. Betaltjänstdirektivet gäller alla leverantörer av betaltjänster, det vill säga både banker och andra betaltjänstleverantörer. Vidare innebär PSD2 att även företag som tillhandahåller betalningsinitieringstjänster och kontoinformation omfattades av regleringen, dvs. lagens tillämpningsområde utökas.

Införlivandet av denna del, gällande betaltjänster, skulle ha skett i januari 2018, men i en lagrådsremiss från november 2017 föreslås att ändringarna istället ska träda i kraft den 1 oktober 2018.

Bland nyheterna finns följande.

- Begreppet betaltjänst utvidgas till att omfatta betalningsinitierings- och kontoinformationstjänster
- Undantag från betaltjänstlagens tillämpningsområde görs för bl.a. betalningstransaktioner som genomförs med hjälp av mobiltelefoner eller annan teknisk utrustning, under förutsättning att en sådan transaktion inte överstiger € 50.
- Fler aktörer, däribland leverantörer av betalningsinitieringstjänster och leverantörer av kontoinformationstjänster, åläggs en tillståndsplikt samt krav på att dessa innehar ansvarsförsäkring eller annan jämförbar garanti till täckande av ett eventuellt skadeståndsansvar.
- Betalningsinstitut har under vissa förutsättningar rätt till tillgång till kreditinstitutens betalkontotjänster. Denna ska ske på objektiva, icke-diskriminerande och proportionella grunder i den omfattning som krävs för att de effektivt och obehindrat ska kunna tillhandahålla betaltjänster. Om ett kreditinstitut avslår en sådan begäran ska institutet lämna Finansinspektionen en motivering till avslaget.
- Finansinspektionen i samråd med Konkurrensverket ska utöva tillsyn över dessa.

Förordning om förmedlingsavgifter för kortbetalningar

Förordningen om kortbaserade transaktioner har som främsta syfte att reducera de avgifter som bankerna tar ut av varandra för att genomföra diverse transaktioner. Den trädde i kraft den 9 december 2015.

Förordningen om förmedlingsavgifter inför maximinivåer för förmedlingsavgifter för transaktioner med konsumenters betal- och kreditkort, och förbjuda tilläggsavgifter för sådana korttyper. Tilläggsavgifter är sådana extraavgifter som vissa handlare lägger på för kortbetalningar.

Konsumentkreditlagen

Den 1 januari 2011 trädde den nuvarande konsumentkreditlagen i kraft. Denna lag innebär bl.a. utökad information i samband med kreditgivning, en reglering av s.k. snabblån, ångerrätt för krediter samt slopande av formkravet för avtals ingående. Till skillnad från direktivet är lagens tillämpningsområde inte begränsat till några beloppsgränser.

Ett omfattande arbete har pågått sedan ett par år tillbaka, som innebär ändringar i den nuvarande lagen. En proposition föreslås av regeringen som innehåller förslag som ska motverka överskuld-sättning. Bland åtgärderna återfinns ränte- och kostnadstak, måttfull marknadsföring och en begränsning av möjligheten att förlänga löptiden för en högkostnadskredit.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 september 2018. Till dessa finns även nya föreskrifter och råd från Finansinspektionen, se FFFS 2016:29.

Konsumentverkets allmänna råd om konsumentkrediter med anledning av den nya lagen trädde i kraft den 1 februari 2011. Konsumentverket har för avsikt att revidera dessa allmänna råd och en sådan bör aktualiseras under hösten 2018.

Sanktioner enligt konsumentkreditlagen

Genom en ändring i konsumentkreditlagen kan Konsumentverket ta ut en sanktionsavgift av näringsidkare som vid kreditgivning till konsument inte gör ordentliga kreditprövningar. Ändringen syftar till att stärka konsumentskyddet vid kreditgivning och därigenom minska överskuld-sättningen bland konsument. Konsumentverket har sedan den 19 maj 2016 även rätt att meddela omedelbart gällande förbud för näringsidkaren att lämna krediter.

Kapitaltäckning och stora exponeringar

Den 1 december 2017 beslutade Baselkommitténs styrande organ GHOS (Governors and Heads of Supervision) om viktiga kompletteringar för att färdigställa de globala standarderna för bankers kapitaltäckning.

De nya globala standarderna har uppdaterats i flera viktiga delar.

Baselkommitténs överenskommelse anger att de nya standarderna ska börja gälla från 1 januari 2022. Golvet för de riskvägda tillgångarna ska fasas in från nivån 50% år 2022 till slutnivån 72,5% från den 1 januari 2027. Baselkommitténs överenskommelse ställer även krav på att bankerna ska publicera utvecklingen av de riskvägda tillgångarna under hela infasningsperioden. Syftet med den ökade transparensen är att underlätta för externa bedömare att analysera effekten av golvet.

Vid sidan av Baselkommitténs överenskommelse pågår en översyn av kapitaltäckningsreglerna i EU som bl.a. inför ett bruttosolidaritetskrav, men som också ändrar hur kapitalkraven utformas i EU och hur de kan tillämpas av tillsynsmyndigheter. Kommissionens förslag förhandlas i EU och kan leda till en begränsning av hur nationella tillsynsmyndigheter kan använda pelare 2-påslag.

För svensk del måste de nya Baselstandarderna först införas i EU-rätten, innan de kan utgöra grund för nya beslut om kapitalkrav. Det är ännu inte helt klart när dessa nya revideringar kan införas i EU och på vilket sätt det kommer att ske.

CRD II-IV

Redan under 2007 inleddes en ny översyn av kapitaltäckningsregelverket. Arbetet har bedrivits i samverkan mellan EU-kommissionen m.fl. Översynen har delats upp i olika paket, benämnda CRD II-IV, CRD IV och CRR (Capital Requirements Regulation d.v.s. flertalet regler införs genom en direkt bindande EU-förordning), bygger på den s.k. Basel III överenskommelsen.

Genom de beslutade förändringarna i följd av den senaste finanskrisen införs väsentligen strängare kapital- och likviditetskrav. CRD IV/CRR trädde ikraft den 1 januari 2014. Vissa bestämmelser trädde dock ikraft senare.

CRR förordningen innehåller bl.a. följande.

- Krav på s.k. Common Equity Tier 1 (CET 1) kapital motsvarande 4-4,5 procent av riskvägda tillgångar dvs. en ökning med 2 procent. Det totala kravet (CET 1 + CET 2) kvarstår dock oförändrat på 8% av riskvägda tillgångar. Till detta kommer ytterligare krav på kapitalbuffertar enligt CRD IV.
- Nya likviditetskrav infördes från 2015, efter en observationsperiod. Institutet behöver hålla likvida tillgångar motsvarande nettoflödet under en stressad period på 30 dagar. Liquidity Coverage Ratio (LCR) fasas in till 60 procent från 2015 för att uppgå till 100 procent 2018. Medlemsländer kan införa krav i förväg (Jfr FFFS 2012:6, se nedan).
- Bestämmelser om likviditet och bruttosoliditetsgrad i CRR finns främst i artiklarna 411–428 resp. 429-430. Artikel 412 tillsynsförordningen innehåller ett allmänt krav på likviditetstäckning.
- Enligt artikel 460 CRR ges kommissionen befogenhet att anta en delegerad akt som ska specificera hur ett kvantitativt krav på likviditetstäckning i artikel 412 tillsynsförordningen ska utformas. I och med publiceringen av den delegerade akten i Europeiska unionens officiella tidning (2015) är det beslutat hur det kvantitativa kravet på likviditetstäckningskravet i tillsynsförordningen ska beräknas och reglerna ska tillämpas från och med den 1 oktober 2015.
- När det gäller s.k. Net Stable Funding Ratio (NSFR), som syftar till att öka andelen långsiktig finansiering, presenterade EU-kommissionen ett lagförslag 2016.
- Beträffande s.k. Leverage Ratio, ett icke riskbaserat mått (CET1 dividerat med genomsnittliga konsoliderade tillgångar) införs detta från januari 2018.
- Förordningen ger medlemsländerna möjlighet att införa strängare krav på institut med tillstånd i det egna landet (ett viktigt krav från svenska regeringens sida). Rådet kan dock, genom beslut av en kvalificerad majoritet, förhindra strängare nationella krav införs i en medlemsstat.
- CRD IV direktivet innehåller bl.a. följande.
- Krav på kapitalbuffertar. En kapitalkonserveringsbuffert (CET1) motsvarande 2,5 procent av riskvägda tillgångar, en systemriskbuffert på 1-3 procent för alla exponeringar samt upp till 5 procent för inhemska och tredjelands exponeringar. Vidare införs krav på globalt systemviktiga institut som beroende på kategori uppgår till 1-3,5 procent.
- Bonusar får inte överstiga den fasta ersättningen men får uppgå till två gånger den fasta ersättningen om 50 procent av aktierna är företrädna

vid stämman och 66 procent röstar ja till förslaget alternativt om 75 procent av de företedda aktierna vid stämman röstar ja till förslaget. Sedan januari 2014 ska även antalet anställda per institut samt nettoinkomsten per institut publiceras.

FF har deltagit i den referensgrupp som Finansdepartementet sammankallat i anledning av översynen och bl.a. hemställt om att proportionaliteten för mindre kreditinstitut som finansbolag ska beaktas.

FI:s kapitaltäckningsföreskrifter

Merparten av FI:s föreskrifter (inklusive reglerna om leasing) har för kreditinstitutens del från och med den 1 januari 2014 ersättas av en direkt bindande EU-förordning (CRR). EU-förordningen kompletterar FI:s föreskrifter om tillsyns krav och kapitalbuffertar (FFFS 2014:12). Lagen som implementerar CRD IV kompletteras av föreskrifter från FI. Även CRR som trädde i kraft den 1 januari 2014 kompletteras med ytterligare föreskrifter från Finansinspektionen.

Rapporter och rapporteringssystem

Inrapporteringssystemet hos Finansinspektionen används för den nya EU-harmoniserade tillsynsrapporteringen av bl.a. finansiella uppgifter (FINREP) och kapitaltäckningsuppgifter (COREP).

Vilka rapporter som ska lämnas och när de ska lämnas framgår av Finansinspektionens rapporteringsplan för aktuell period.

Likviditetsföreskrifter

I följd av CRR har FI genom FFFS 2014:15 ändrat tillämpningsområdet så att det överensstämmer med tillämpningsområdet för likviditetsreglerna i CRR. Vidare upphävdes kraven på viss rapportering av likviditetsreserv och likvida tillgångar och kassaflöden eftersom liknande uppgifter ska rapporteras enligt reglerna för rapportering i tillsynsförordningen. FI inför även följdändringar som innebär att hänvisningar till lagar och föreskrifter som upphävs ersätts med hänvisningar till de författningar som ersätter dem. Ändringarna gäller dels från den 2 augusti 2014 och dels från den 1 oktober 2014. Kreditinstitut, värdepappersbolag och finansiella företagsgrupper med en balansomslutning på över 100 miljarder kronor ska från den 1 januari 2013 inte tillämpa 2 kap. 12–14 §§ i föreskrifterna. Dessa företag ska då i stället följa föreskrifterna (FFFS 2012:6) om krav på likviditetstäckningsgrad och rapportering av likvida tillgångar och kassaflöden.

Föreskrifter om krav på likviditetstäckningsgrad och rapportering av likvida tillgångar och kassaflöden beslutades redan under 2012 (FFFS 2012:6) vilket föregrep CRR. FI har genom FFFS 2014:27 som trädde i kraft den 2 augusti 2014 ändrat tillämpningsområdet så att det överensstämmer med tillämpningsområdet för likviditetsreglerna i CRR. FI har även infört följdändringar som innebär att hänvisningar till lagar och föreskrifter som upphävs ersätts med hänvisningar till de författningar som ersätter dem.

Föreskrifter om hantering av likviditetsrisker för kreditinstitut och värdepappersbolag

I följd av CRR har FI genom FFFS 2014:21 som trädde i kraft den 2 augusti 2014 ändrat tillämpningsområdet så att det överensstämmer med tillämpningsområdet för likviditetsreglerna i CRR och inför krav på offentliggörande av information. Termer och begrepp justeras så att de överensstämmer med de som används i CRR. FI inför även följdändringar som innebär att hänvisningar till lagar och föreskrifter som upphävs ersätts med hänvisningar till de författningar som ersätter dem. Ändringarna gäller från den 2 augusti 2014.

Ersättningspolicy i finansiella företag

Reglerna (FFFS 2011:1) ställer krav på företagens ersättningspolicyer och rörliga ersättningar. Som en del i genomförandet av kapitaltäckningsdirektivet i svensk rätt har föreskrifterna ändrats på vissa punkter genom FFFS 2014:22 som trädde i kraft den 2 augusti 2014. Några av de viktigaste ändringarna är följande. Regeln om vilka som får ingå i ersättningskommittén i betydande företag ändrades så att anställda inte får ingå i kommittén, dock med undantag för arbetstagarrepresentanter. Det definierade begreppet "Särskilt reglerad personal" ersättes av "Anställda vars arbetsuppgifter har en väsentlig inverkan på företagets riskprofil". Dessa anställda ska identifieras dels genom företagets egen analys, dels genom tillämpning av en europeisk förordning som anger vissa kvantitativa och kvalitativa kriterier. Vidare infördes en ny bestämmelse som ställer krav på att ersättningspolicyen ska innehålla tydliga kriterier för att fastställa fast respektive rörlig ersättning och att skillnaderna mellan dessa kriterier tydligt ska framgå. Bestämmelsen om justering av den rörliga ersättningen ändrades till att endast omfatta anställda vars arbetsuppgifter har en väsentlig inverkan på företagets riskprofil.

Finansinspektionens kapitaltäcknings- och likviditetsföreskrifter:

- Finansinspektionens föreskrifter om kontracykliskt buffertvärde (FFFS 2014:33)
- Finansinspektionens föreskrift om internt bedömt kapitalbehov (FFFS2014:13)
- Finansinspektionens föreskrifter om tillsynskrav och kapitalbuffertar (FFFS 2014:12) med ändringsförfattning (FFFS 2015:3)
- Föreskrifter om krav på likviditetstäckningsgrad och rapportering av likvida tillgångar och kassaflöden (FFFS 2012:6) med ändringsförfattning (FFFS 2014:27)
- Föreskrifter om hantering av likviditetsrisker (FFFS 2010:7) med ändringsförfattning (FFFS 2014:21).
- Rapportering av likviditetsrisker (FFFS 2011:37) med ändringsförfattning (FFFS 2012:7) och (FFFS 2014:25).
- Rapportering av ränterisk i övrig verksamhet (FFFS 2007:4).
- Föreskrifter om ersättningspolicy i kreditinstitut, värdepappersbolag och fondbolag med tillstånd för diskretionär portföljförvaltning (FFFS2011:1) med ändringsförfattning (FFFS 2014:22 och FFFS 2016:25).

Lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag m.m.

Sedan den 1 januari 1996 gäller lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (ÅRKL), vilken i vissa hänseenden hänvisar till årsredovisningslagen (1995:1554).

ÅRKL tillämpas på kreditinstitut, varmed avses banker, d.v.s bankaktiebolag, sparbanker och föreningsbanker, kreditmarknadsföretag (kreditmarknadsbolag resp. kreditmarknadsföreningar), institut för elektroniska pengar Sveriges allmänna hypoteksbank och Svenska skeppshypotekskassan. Lagen gäller även svenskt aktiebolag som fått tillstånd att driva värdepappersrörelse, dvs värdepappersbolag. Vidare ska lagens bestämmelser om koncernredovisning tillämpas på finansiella holdingbolag som uteslutande eller huvudsakligen förvaltar dotterföretag som är kreditinstitut.

Huvuddelen av bestämmelserna i ÅRKL överensstämmer med motsvarande bestämmelser i årsredovisningslagen. På dessa punkter innehåller ÅRKL endast hänvisningar till årsredovisningslagen. Men det finns viktiga punkter där lagarna skiljer sig åt bl.a. beträffande tilläggsupplysningar.

- Sedan 2005 ska alla noterade företag inom EU, med en övergångsfrist till år 2007 för de som bara har skuldebrev noterade, tillämpa EG:s IAS-förordning. Den innebär att företagen måste upprätta sin koncernredovisning enligt av EU-kommissionen antagna internationella redovisningsstandarder (IAS/IFRS) från International Accounting Standards Board (IASB). ÅRL och ÅRKL har successivt anpassats för att möjliggöra tillämpning av IFRS.
- Även Finansinspektionen har sedan 2004 successivt anpassat sina redovisningsföreskrifter till av EU-kommissionen antagna internationella redovisningsstandarder (IAS/IFRS). Ändringarna avser liksom i ÅRKL bl.a. uppställningsformer.

Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag FFFS 2008:25 har ändrats genom FFFS 2009:11, FFFS 2011:54, FFFS 2013:2, FFFS 2013:24, FFFS 2014:18, FFFS 2015:20 och FFFS 2017:18.

- Enligt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd FFFS 2008:25 om redovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag gäller som huvudregel att de IFRS/IAS som antagits av EU, däribland IAS 17 Leasingavtal, ska tillämpas av alla företag som omfattas av föreskrifterna, både i koncernredovisningen och i redovisningen för juridisk person. Från denna huvudregel finns dock ett antal undantag och tillägg bl.a. med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning. Beträffande redovisning i juridisk person hänvisas till RFR 2. I följd därav kan finansiella leasingavtal i juridisk person redovisas enligt de regler som gäller för operationella leasingavtal inklusive kravet på upplysningar. FFFS 2008:25 innehåller dessutom vissa särföreskrifter i förhållande till bl.a. RFR 2.
- En leasegivare som med stöd av RFR 2 redovisar ett finansiellt leasingavtal som operationellt får göra avskrivningar på den utleasade tillgången enligt annuitetsmetoden även om det skulle vara oförenligt med IAS 17 Leasingavtal.
- Av FFFS 2008:25 följer att sådana undantag och tillägg som enbart är motiverade av sambandet mellan redovisning och beskattning inte bör tillämpas i koncernredovisningen. Finansiella leasingavtal redovisas därmed som sådana i koncernredovisningen.
- Onoterade institut, som inte är bank eller kreditmarknadsföretag, vars balansomslutning för de två senaste räkenskapsåren inte överstiger 1.000 prisbasbelopp (ca 40 miljoner) behöver enbart

lämna upplysningar enligt begränsat antal uppräknade godkända internationella redovisningsstandarder. I uppräknningen ingår bl.a. IAS 16 Materiella anläggningstillgångar, med de tillägg som framgår av punkt 32-33 i RFR2, Redovisning för juridiska personer och IAS 17 Leasingavtal, med de undantag och tillägg som framgår av RFR2.

- Rådet för finansiell rapportering (RFR) har bl.a. publicerat RFR 1 och RFR 2. Rådet har under 2016 beslutat att införa en möjlighet till undantag avseende IFRS 16 i RFR 2. De företag som väljer att tillämpa undantaget ska följa regler i RFR 2 för redovisning av leasingavtal. Det nuvarande undantaget i avsnittet om IAS 17 i RFR 2 innebär att principerna för redovisning av finansiella leasingavtal inte behöver tillämpas i juridisk person p.g.a. sambandet mellan redovisning och beskattning. Enligt Rådets bedömning är de skattemässiga förhållanden som föranledde undantaget för finansiell leasing i IAS 17 oförändrade. Motsvarande undantag införs därför även för IFRS 16. Med hänsyn till att IFRS 16 inte gör någon åtskillnad mellan finansiella leasingavtal och operationella leasingavtal för lease-tagare har bestämmelsen i RFR 2 utformats som ett fullständigt undantag från IFRS 16. För de företag som väljer att tillämpa undantaget införs regler som omfattar de principer som ska tillämpas för redovisning av leasingavtal hos lease-tagare och leasegivare, redovisning av sale-and-lease-backtransaktioner samt upplysningskrav. Avsnittet avseende IFRS 16 i RFR 2 ska börja tillämpas vid samma tidpunkt som IFRS 16 börjar tillämpas i koncernredovisningen.

Ny standard för leasingredovisning

I juli 2006 startade International Standard Board (IASB) och United States Financial Accounting Standard Board (FASB) ett gemensamt projekt angående leasingredovisning..

FF och Svenska Bankföreningen har under projektets gång träffat företrädare för såväl IASB/FASB:s WG som IASB:s styrelse för att framföra branschens syn på projektet.

I januari 2016 publicerade IASB en ny standard avseende leasingavtal, IFRS 16 Leases. IFRS 16 ersätter IAS 17 Leasingavtal samt tillhörande tolkningar IFRIC 4 Fastställande av huruvida ett avtal innehåller ett leasingavtal, SIC 15 Förmåner i samband med teckning av operationella leasingavtal och SIC 27 Bedömning av den ekonomiska innebörden av transaktioner som innefattar ett leasingavtal.

Standarden innebär framför allt förändringar i det sätt som leasingavtal ska redovisas på hos leasetagaren. En leasetagare ska redovisa samtliga leasingavtal som tillgångar och skulder i balansräkningen, med undantag för kortfristiga leasingavtal och leasingavtal där värdet på de underliggande tillgångarna är ringa. Redovisningen är baserad på synsättet att leasetagaren har en rättighet att använda en tillgång under en specifik tidsperiod och samtidigt en skyldighet att betala för denna rättighet. Enligt IFRS 16 ska leasegivare fortsatt klassificera leasingavtal som finansiella eller operationella leasingavtal. Standarden godkändes för tillämpning inom EU hösten 2017. Standarden ska tillämpas för räkenskapsår som inleds den 1 januari 2019.

Nya skatteregler för företagssektorn (lagrådsremiss och därefter proposition våren/sommaren 2018) kan komma att påverka redovisningsreglerna för leasing.

Mot bakgrund av vad som hittills framkommit om projektet och den s.k. Right of Use-modellen kan det konstateras att den nya standarden kommer medföra påtagliga nackdelar för näringslivet, inte minst för leasetagarna.

Valuta- och kreditreglering

Sedan 1 januari 1993 gäller lagen (1992:1602) om valuta- och kreditreglering.

Valutareglering innebär att valutatransaktioner som kan ha betydelse för valutapolitiken och som anges i förordnandet om valutareglering, inte får genomföras utan tillstånd av Riksbanken.

Valutareglering i fredstid får endast tillämpas om det råder utomordentliga förhållanden som är föranledda av en allvarig olycka, våldshandling, epidemi eller liknande, eller av utomordentligt stora kortfristiga kapitalrörelser och det är uppenbart att andra åtgärder inte är tillräckliga eller möjliga.

Har regeringen förordnat om valutareglering, får på framställan av Riksbanken också förordnas om kreditreglering. Ett förordnande om kreditreglering kan gälla ett eller flera slag av finansinstitut. Regeringen kan på begäran av Riksbanken förordna att även annan som yrkesmässigt och i betydande omfattning bedriver kreditgivning ska kunna omfattas av kreditregleringen.

Följande kreditregleringar kan användas:

- Riksbanken får fastställa ett högsta belopp för utlåning (varvid även jämställs likvider för fordringar som förvärfvas i finansieringssyfte, d.v.s. factoring), garantiförbindelser som är knutna till

kreditgivning, samt värdet av leasingobjekt (utlåningsreglering).

- Obligationer och andra fordringsrätter som är avsedda för allmän omsättning får inte ges ut utan tillstånd av Riksbanken av annan än Riksgäldskontoret (emissionskontroll).
- Riksbanken får fastställa högsta eller högsta genomsnittlig utlåningsränta (räntereglering).
- Riksbanken får fastställa att vissa av finansinstitutens placeringar ska utgöra en viss andel av deras totala placeringar eller att förändringen av sådana placeringar ska utgöra en viss procent av förändringen av de totala placeringarna (placeringskrav).

Riksbanken administrerar valuta- och kreditregleringen. För närvarande gäller varken någon valuta- eller kreditreglering.

Regelgivningsprojekt inom FI

Under 2017 har ett antal regelgivningsprojekt inom Finansinspektionen (FI) med bäring på verksamheten i banker och kreditmarknadsbolag bedrivits.

Regelprojekten, som tangerat varandra, har bl a handlat om:

- FI:s metoder för bedömning av enskilda risktyper inom pelare,
- förslag om kreditriskhantering
- förslag till ändringar i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Tillsyn

Finansbolag (kreditmarknadsbolag) står under Finansinspektionens tillsyn. Inspektionen utövar denna tillsyn dels genom inspektioner i enskilda fall dels genom att utfärda föreskrifter och allmänna råd i sin författningssamling FFFS. Följande är tillämpliga på finansbolag (grundförfattningar i *urval*):

- Allmänna råd om riktlinjer för hantering av etiska frågor hos institut som står under inspektionens tillsyn (1998:22)
- Allmänna råd om kontokort och automattjänster (2000:9)
- Allmänna råd om hantering av marknads- och likviditetsrisker i kreditinstitut och värdepappersbolag (2000:10)
- Allmänna råd om inlåningskonton och tillhörande banktjänster (2001:8)
- Allmänna råd om klagomålshantering avseende finansiella tjänster till konsumenter (2002:23)
- Föreskrifter och allmänna råd om finansiell rådgivning till konsumenter (2004:4)
- Allmänna råd om kreditriskhantering i kreditinstitut och värdepappersinstitut (2004:6)
- Allmänna råd för revisorer förordnande av Finansinspektionen (2004:10)
- Allmänna råd om styrning och kontroll av finansiella företag (2005:1)
- Föreskrifter och allmänna råd om försäkringsförmedling (2005:11)
- Föreskrifter om rapportering av ränterisk i övrig verksamhet (2007:4)
- Föreskrifter om värdepappersrörelse (2007:16)
- Föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (2008:25)
- Föreskrifter och allmänna råd om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (2009:1)
- Föreskrifter om ägar- och ledningsprövning (2009:3)
- Föreskrifter och allmänna råd om betalningsinstitut och registrerade betaltjänstleverantörer (2010:3)
- Föreskrifter om hantering av likviditetsrisker för kreditinstitut och värdepappersbolag (2010:7)
- Föreskrifter om ersättningspolicy i kreditinstitut, värdepappersbolag och fondbolag med tillstånd för diskretionär portföljförvaltning (2011:1)
- Föreskrifter och allmänna råd om rapportering av ägares kvalificerade innehav och ägarintressen (2011:14)
- Föreskrifter och allmänna råd om särskild tillsyn över finansiella konglomerat (2011:26)
- Föreskrifter och allmänna råd om institut för elektroniska pengar och registrerade utgivare (2011:49)
- Allmänna råd om att söka tillstånd att driva bank- och finansieringsrörelse (2011:50)
- Föreskrifter och allmänna råd om säkerställda obligationer (2013:1)
- Föreskrifter och allmänna råd om styrning, riskhantering och kontroll i kreditinstitut (2014:1)
- Föreskrifter och allmänna råd om hantering av operativa risker (2014:4)
- Föreskrifter och allmänna råd om informations-säkerhet, it-verksamhet och insättningssystem (2014:5)
- Föreskrifter och allmänna råd om viss verksamhet med konsumentkrediter (2014:8)
- Allmänna råd om krediter i konsumentförhållanden (2014:11)
- Föreskrifter om tillsynskrav och kapitalbuffertar (2014:12)
- Föreskrifter om rapportering av internt bedömt kapitalbehov (2014:13)
- Föreskrifter om rapportering av kvartals- och årsbokslutsuppgifter (2014:14)
- Föreskrifter om kontracykliskt buffertvärde (2014:33)
- Föreskrifter och allmänna råd om information om ränta på bostadskrediter (2015:1)
- Allmänna råd om rapportering av händelser av väsentlig betydelse (2015:15)
- Föreskrifter om anmälan av vissa förvärv (2016:1)
- Föreskrifter om återhämtningsplaner, koncernåterhämtningsplaner och avtal om finansiellt stöd inom koncerner (2016:6)
- Föreskrifter om amortering av bolån (2016:16)
- Föreskrifter och allmänna råd om verksamhet med bostadskrediter (2016:29)
- Allmänna råd om begränsning av krediter mot säkerhet i form av pant i bostad (2016:33)
- Föreskrifter om vissa betalkonton (2017:1)
- Föreskrifter om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (2017:11)

God sed i finansbolag

Både i Sverige och inom EU finns strävanden i riktning mot att näringslivet i ökad utsträckning ska lösa uppkommande frågeställningar och problem genom så kallade egenåtgärder bl.a. i syfte att förebygga problem i förhållande till konsumenter eller andra kunder.

Som ett svar på dessa strävanden uttalar sig FF om vad som enligt FF:s uppfattning är god sed i finansbolag. Uttalanden kan avse allmänna förhållanden lika väl som specifika produkter eller frågor och kommer att ges ut då FF finner anledning därtill. Uttalandena publiceras i en numrerad serie och ersätter FF:s tidigare egenåtgärder.

Uttalandena uttrycker således FF:s bedömning om vad som i allmänhet är god sed. Förhållandena varierar dock, både mellan olika företag och mellan olika situationer. Beroende därpå kan i vissa fall även andra åtgärder, ageranden eller rutiner vara förenliga med god sed. FF förutsätter att dess medlemmar i alla avseenden iakttar god sed med hänsyn till förhållandena i varje fråga.

Hittills har FF i denna serie givit ut etiska riktlinjer (FF1) samt uttalanden om god sed rörande finansiella leasingvillkor (FF2), vid redovisning av leasingavtal (FF3), om kontovillkor (FF4) och om konsumentleasing/privatleasing (FF5).

God sed om privatleasing (FF5) uppdaterades 2017.

Uttalandena finns tillgängliga på FF:s hemsida.

FF har även bidragit till MRF:s broschyr om privatleasing.

Etiska riktlinjer - FF 1

Som nummer 1 i serien har utgivits etiska riktlinjer för medlemsföretagen. Riktlinjerna är uppdelade i tre avdelningar. Den första berör allmänna förhållanden, den andra finansiering i allmänhet och den tredje särskilt om konsumentkrediter. Riktlinjerna behandlar medlemmarnas uppträdande och framtoning på marknaden mot både privatpersoner och företag. Kunder, kreditförmedlare, myndigheter och massmedier ska genom reglerna upplysas om vilken minimistandard man har rätt att kräva av medlemsföretagen.

I riktlinjerna anges bl.a. att medlemsbolagen ska ställa höga krav på andra bolag som de samarbetar med. Om

ett finansbolag upptäcker att fel uppstått i handläggningen av ett ärende ska bolaget självt rätta felet även om klagomål inte har anförts.

Finansiella leasingvillkor - FF 2

Som nr 2 i FF:s serie *God sed i finansbolag* har givits ut ett uttalande rörande finansiella leasingvillkor. Syftet med uttalandet är att ge stöd åt medlemmarna vid utformningen av sådana leasingavtal vari leasetagaren inte är en konsument.

Uttalandet berör upplåtelsen av nyttjanderätt, leasingperioden, förtida uppsägning, leasingavgifter, ändring av leasingavgifterna, tillägg till leasingavgiften, leverans samt fel, brist o. dyl. samt leasetagarens ansvar för leasingobjektet.

Med avseende på leasingavgifterna anges bl.a. att god sed kräver att i leasingavtalet tydligt anges storleken av leasingavgifterna, hur många gånger avgifterna ska betalas samt förfallodag för varje betalning.

Vidare anges för det fall att leasingavgifterna ska kunna ändras att god sed kräver att detta regleras på ett tydligt sätt i leasingavtalet så att leasetagaren uppfattar under vilka förutsättningar leasingavgifterna kan ändras. Därutöver kräver dock inte god sed att ändringar av leasingavgifter måste följa någon viss princip. Det är således förenligt med god sed att låta leasingavgifternas belopp bero på förändringar t.ex. i räntesatsen för någon viss referensränta, på ränteläget på någon viss marknad, på leasegivarens refinansieringskostnader eller på någon annan sådan omständighet.

Vare sig leasingavgifternas storlek kopplats till en referensränta enligt ovan eller ej är det förenligt med god sed att avtala att leasingavgifterna ska kunna ändras också om de förutsättningar som legat till grund för den ursprungliga beräkningen av leasingavgifter ändras, t.ex. som följd av en lagändring eller ett myndighetsbeslut eller genom att leasegivarens refinansieringskostnader stigit utöver den compensation därför som leasegivaren erhåller genom leasingavgifterna.

För det fall att leasingavgifterna ändras på grund av att förutsättningarna ändrats enligt ovan är det förenligt med god sed, dock utan att det utgör något krav, att tillerkänna leasetagaren rätt att avbryta leasingavtalet.

Uttalandet reviderades 2002 och 2011 varvid föreskrevs att vid ändring av leasingavgifter ska leasetagaren underrättas i förväg samt få sådan information att leasetagaren kan konstatera att ändringen är förenlig med avtalet.

Redovisning av leasingavtal - FF 3

FF:s uppfattning om god sed vid redovisning av leasing är att det för onoterade företag normalt är helt tillfredsställande att leasingavtal redovisas med utgångspunkt från den civilrättsliga äganderätten, d.v.s. att alla leasingavtal redovisas som operationella leasingavtal. Detta och förhållandet att annuitetsmetoden kan tillämpas av leasegivaren överensstämmer med branschens uppfattning om vad som utgör god redovisningssed vid redovisning av leasing, även i juridisk person för noterade företag och kreditinstitut. Därav följer att det normalt är leasegivaren som redovisar leasingobjektet i sitt bokslut.

En reviderad version av FF3 planeras i följd av ändringar av kommande redovisnings- och skatteregler.

Kontovillkor - FF 4

Upphävd i följd av Finansinspektionens Allmänna råd FFFS 2000:9 om kontokort och automattjänster.

Konsumentleasing/privatleasing - FF 5

Syftet med uttalandet är att ge stöd åt medlemmarna vid utformning av avtal. Med leasing till konsument avses en som huvudregel ouppsägbar upplåtelse av lösöre på viss tid. Efter leasingperioden återlämnas leasingobjektet till leasinggivaren. Leasetagaren ansvarar för skador på/ förlust av objektet under leasingperioden men inte för objektets marknadsvärde vid utgången av leasingperioden

God sed om privatleasing uppdaterades 2017.

Internationella konventioner

Unidroitkonventionerna

Vid en diplomatkonferens i maj 1988 i Ottawa, Kanada, antogs en konvention om internationell finansiell leasing och en konvention om internationell factoring. Konventionerna har utarbetats av UNIDROIT (International Institut for the Unification of Private Law) i samarbete med bl.a. Leaseurope. Det ankommer på de deltagande staterna att avgöra om konventionerna ska införlivas med de nationella rättssystemen.

Den svenska regeringen har ännu inte tagit ställning till om Sverige ska ansluta sig till konventionerna. För båda konventionerna gäller att de måste ratificeras, d.v.s. godkännas, av minst tre stater innan de träder i kraft. Såvitt avser leasingkonventionen har 10 stater till dags dato ratificerat denna. I och med att Nigeria ratificerade konventionen i oktober 1994 har erforderligt antal länder anslutit sig. Frankrike och Italien hade tidigare ratificerat denna, som trädde i kraft i dessa länder den 1 maj 1995. Vad gäller factoringkonventionen har till dags dato nio stater ratificerat denna.

Leasingkonventionen

Definitionen av finansiell leasing överensstämmer i stort med begreppets utformning i Sverige.

Konventionen gäller inte konsumentförhållanden, korttidsuthyrning (operationell leasing) och fastighetsleasing, däremot subleasing i ett eller flera led. Konventionen är tillämplig vidare endast då leasegivaren och leasetagaren har sina affärsställen i olika stater. Dessutom krävs för konventionens tillämplighet att de jämte leverantören har sina affärsställen i konventionsstater. Konventionen kan dock också vara tillämplig om både leveransavtalet och leasingavtalet har lagen i en konventionsstat som tillämplig lag. Konventionen kan avtalas bort, helt eller delvis.

Om konventionen är tillämplig är följande tre regler tvingande:

- artikel 8(3) om leasegivarens medgivande för att leasetagaren får ha utrustningen i orubbad besittning,
- artikel 13(3)(b) om jämkning av oskäligen skadeståndsbestämmelser i avtalet och
- artikel 13(4) om förbud mot att säga upp avtalet och samtidigt åberopa en avtalsbestämmelse om accelererad betalning av framtida hyresbelopp.

Ett viktigt syfte med konventionen är att få ett skydd för leasegivaren erkänt i finansiell leasing. Därför

föreskrivs att leasegivarens rätt till utrustningen gäller framför de flesta andra anspråk. Leasegivaren går t.ex. före leasetagarens konkursborgenärer och likvidatorer samt före borgenärer som har fått utrustningen utmätt eller belagd med kvarstad. Däremot måste leasegivaren stå tillbaka för den som har pant eller retentionsrätt i utrustningen eller som kan åberopa någon särskild rätt till kvarhållande eller liknande i fråga om skepp eller flygplan.

Leasegivaren har inte något ansvar för utrustningen om han inte har deltagit i valet av utrustning eller leverantör och det finns ett orsakssamband mellan inblandningen och skada som drabbat leasetagaren. Dock kan leasegivaren ha ett ansvar "som ägare" eller ett produktansvar som importör.

Leasegivaren tar ansvar för alla störningar i leasetagarens besittning utom sådana som beror på leasetagaren själv.

Leverantörens ansvar enligt leveransavtalet gäller inte bara mot leasegivaren utan även mot leasetagaren "som om denne hade varit köpare".

Leasetagaren har rätt gentemot leverantören och leasegivaren att avvisa utrustningen och häva avtalet vid fel eller brist i leverans. Hävningen får dock endast tillgripas i vissa fall. Frågan om leasegivarens rättigheter - hävning, skadestånd - vi leasetagarens kontraktsbrott regleras noga.

Leasegivaren får överlåta sina rättigheter enligt avtalet, leasetagaren sina dock endast med leasegivarens tillstånd.

Factoringkonventionen

Konventionen gäller bara sådan internationell factoring där kunden underrättas om överlåtelsen. Ett factoringavtal måste ha upprättats mellan leverantören och factorn, som blir ägare till fakturorna. Factorn ska ge leverantören minst två av följande tjänster:

- finansiering, inkl lån och förskottsbetalning
- bokföring/redovisning av överlåtna fordringar,
- inkassering av fordringar,
- skydd mot bristande betalning från gäldenärerna.

Leverantören och gäldenären ska ha sina affärsställen i olika konventionsstater. Däremot spelar det ingen roll var factorn har sitt affärsställe.

Konventionen kan avtalas bort, men om den tillämpas är alla bestämmelser som ska trygga att leverantörens överlåtelse blir giltig, tvingande. Bl.a. gäller att en

sådan överlåtelse blir giltig även om leveransavtalet innehåller en bestämmelse som förbjuder leverantören att överlåta sin rätt. Detta stadgandes förenligt med svensk rätt har betecknats som tveksam.

Gäldenären måste denuntieras skriftligen. Han kan innan betalningen göra alla invändningar om köpeavtalet som han skulle ha kunnat göra mot leverantören. Factorn kan krävas på ersättning (1) om han har beloppet kvar och (2) om factorn vid betalningen var i ond tro.

Kapstadskonventionen om internationella intressen i rörlig utrustning

Kapstadskonventionen om internationella intressen i rörlig utrustning antogs i Kapstaden, november 2001. Konventionen innehåller ett legalt ramverk för tillskapande och säkerställande av internationella säkerheter i rörlig utrustning. Ett internationellt register (eller olika sådana för olika kategorier av utrustning och därtill knutna rättigheter) ska enligt konventionen föras över internationella intressen. Sverige ratificerade konventionen den 30 december 2015, varpå den trädde i kraft den 1 april 2016.[SR3]

Ett tilläggsprotokoll till konventionen rörande kredit-säkerhet i rullande järnvägsmateriel antogs vid en diplomatkonferens i Luxemburg, februari 2007. Tilläggsprotokollet undertecknades av EU i december 2009.

En "modellag" för leasing

I november 2008 antog Unidroit en modellag för leasing. Leaseurope samt dess amerikanska motsvarighet ELFA har följt projektet och framfört synpunkter till Unidroit bl.a. beträffande vad som ska innefattas i definitionen av leasing.

Modellagen är baserad på de allmänna principer som kommer till uttryck i leasingkonventionen, och är framför allt tänkt att användas av utvecklingsländer – i första hand av afrikanska länder – och länder som befinner sig i övergångsfasen till marknadsekonomi.

Riktlinjer och rekommendationer

Förutom de regler som ovan nämnts under *God Sed* har medlemmarna anslutit sig till Internationella Handelskammarens (ICC) Regelsamling för reklam och marknadskommunikation och ICC/ESOMAR's internationella regler för marknadsundersökningar.

Branschgemensamma riktlinjer för återförsäljares åtgärder för identifiering av kunder med anledning av penningtvättsregelverket har framtagits.

EU-förordningar

Sverige omfattas som medlem i den europeiska unionen av dess regelverk. De förordningar som antagits på EU-nivå är direkt gällande i Sverige utan någon särskild lagstiftningsåtgärd. Så snart en förordning har trätt i kraft gäller den därmed som lag i Sverige. Förordningar är direkt tillämpliga och gäller exakt som de är skrivna i hela EU. Exempelvis är de sanktioner som rådet utfärdat genom förordningar direkt tillämpliga och måste åtföljas.

Europeiska tillsynsmyndigheter - riktlinjer och rekommendationer

2011 skapades en struktur inom EU för tillsynen av den finansiella sektorn. Syftet har varit att bättre kunna hantera den omfattande gränsöverskridande verksamheten inom de europeiska finansmarknaderna, följa och analysera utvecklingen och kunna vidta relevanta åtgärder för att främja den finansiella stabiliteten inom EU.

Tre europeiska tillsynsmyndigheter har inrättats:

- Europeiska bankmyndigheten (EBA),
- Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten (EIOPA) och
- Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten (ESMA).

Gemensamt benämns dessa de europeiska tillsynsmyndigheterna European Supervisory Authorities (ESA).

Myndigheterna lämnar olika förslag på tekniska standarder för tillsyn eller genomförande som sedan antas av EU-kommissionen i form av förordning eller beslut. Därutöver har myndigheterna möjlighet att anta olika riktlinjer och rekommendationer.

Riktlinjerna och rekommendationerna är jämställda med svenska allmänna råd. Dock finns en skyldighet att med alla tillgängliga medel söka följa dessa. För att denna skyldighet ska inträda gäller att riktlinjer finns översatt på svenska. (FI:s PM 2013-02-08, dnr 12-12289).

Exempel på riktlinjer från EBA är de *Gemensamma riktlinjerna för riskbaserad tillsyn* vad gäller anti-penningtvätt (finns tillgängliga på EBA:s hemsida, www.eba.europa.eu). Samtliga riktlinjer finns samlade under rubriken "Regulation and Policy".

Tabell 1	Finansbolagens utlåning och leasing i SEK och utländsk valuta.	32
Tabell 2	Finansbolagens utlåning i SEK och utländsk valuta. Kundstruktur	32
Tabell 3	Finansbolagens balansräkning vid utgången av 2013, 2014, 2015, 2016 och 2017	33
Tabell 4.1	Finansbolagens leasing i SEK och utländsk valuta Fördelning på objekt.....	34
Tabell 4.2	Bankers resp samtliga MFI:s leasing i SEK och utländsk valuta	34
Tabell 5.1	Finansbolagens leasing i SEK och utländsk valuta. Fördelat på objekt. IB, anskaffningsvärde, avskrivningar/avyttringar och UB 2017.....	35
Tabell 5.2	Bankers resp samtliga MFI:s leasing i SEK och utländsk valuta IB, anskaffningsvärde, avskrivningar/avyttringar och UB 2017.....	35
Tabell 6.1	Finansbolagens anskaffningsvärden för leasing fördelat på objekt Kvartal och år för 2016 och 2017	36
Tabell 6.2	Bankers resp samtliga MFI:s anskaffningsvärden för leasing Kvartal och år för 2016 och 2017	36
Tabell 7	Finansbolagens finanstjänster. Fördelning på kreditformer	37
Tabell 8	Leasing & Hire Purchase - Equipment	38

Notera att skillnaden mellan olika år beror delvis på att företag lämnat respektive tillkommit i den statistiska sfären.

Tabell 1 Finansbolagens utlåning och leasing i SEK och utländsk valuta.

Utestående belopp resp. bokförda värden vid kalenderårets utgång. Miljarder SEK.

Källa: Statistiska Centralbyrån / Sveriges Riksbank

	2013	2014	2015	2016	2017
Totalt	264	241	252	272	264
<i>(varav i utländsk valuta)</i>	(59)	(65)	(72)	(78)	(93)

Tabell 2 Finansbolagens utlåning i SEK och utländsk valuta. Kundstruktur.

Utestående belopp resp. bokförda värden vid kalenderårets utgång. Miljarder SEK.

Källa: Statistiska Centralbyrån / Sveriges Riksbank

	Leasing		Övriga företagskrediter		Hushåll		Total Utlåning inkl. leasing	
	Mdr	%	Mdr	%	Mdr	%	Mdr	%
2013	122	46	73	28	69	26	264	100
2014	111	46	69	28	63	26	241	100
2015	114	45	73	29	66	26	252	100
2016	122	45	79	29	71	26	272	100
2017	111	42	85	32	68	26	264	100

Anm.

I tabell 1 och 2 ingår ej utlåning och leasing till MFI (i tabell 4 och 5 ingår leasing till MFI).

Tabell 3 Finansbolagens balansräkning vid utgången av året

Miljoner kronor. Källa: Statistiska Centralbyrån / Sveriges Riksbank

TILLGÅNGAR	2013	2014	2015	2016	2017
Utlåning	182 825	155 064	166 462	172 768	194 462
<i>Icke MFI</i>	<i>162 606</i>	<i>138 415</i>	<i>152 383</i>	<i>162 646</i>	<i>176 148</i>
Svenska icke-MFI	124 351	94 229	101 552	106 969	106 797
Icke-monetära finansiella företag	223	104	306	333	311
Icke-finansiella företag	53 854	29 766	29 887	34 217	36 252
Offentlig sektor	1 104	849	853	928	1 254
Hushåll inkl HIO	69 170	63 510	70 506	71 491	68 981
Utländska icke-MFI	38 256	44 186	50 831	55 677	69 351
Övriga EU-länder	25 019	31 137	37 696	40 749	45 566
Övriga utlandet	13 236	13 049	13 135	14 928	23 785
<i>MFI</i>	<i>20 219</i>	<i>16 649</i>	<i>14 079</i>	<i>10 122</i>	<i>18 314</i>
Svenska MFI	18 607	14 747	12 697	9 198	15 882
Utländska MFI	1 612	1 901	1 382	923	2 432
Övriga EU-länder	1 164	1 653	891	571	928
Övriga utlandet	448	248	491	352	1 504
Räntebärande värdepapper	4 302	7 538	11 845	13 328	11 128
Aktier och andelar	6 349	3 629	4 533	4 376	7 134
Derivatinstrument	36	20	28	164	3
Övriga tillgångar	121 004	116 682	120 208	130 261	101 712
SUMMA TILLGÅNGAR	314 516	282 933	303 076	320 896	314 439
Svenska kronor	248 244	212 260	223 932	235 161	213 184
Utländsk valuta	66 273	70 674	79 145	85 735	101 255
Euro och EMU-valutor	29 302	32 108	34 783	39 725	41 094
Övriga EU-valutor	11 693	14 058	18 174	18 347	21 832
Övriga utländska valutor	25 277	24 508	26 187	27 663	38 329
SKULDER och EGET KAPITAL					
In- och upplåning	206 155	185 300	202 008	217 915	221 168
<i>Icke MFI</i>	<i>57 984</i>	<i>60 579</i>	<i>71 076</i>	<i>75 762</i>	<i>67 969</i>
Svenska icke-MFI	41 310	42 568	41 554	49 750	52 096
Utländska icke-MFI	16 674	18 011	29 522	25 922	15 873
<i>MFI</i>	<i>148 171</i>	<i>124 721</i>	<i>130 932</i>	<i>142 243</i>	<i>153 198</i>
Svenska MFI	101 661	73 318	74 784	78 927	87 852
Utländska MFI	46 510	51 403	56 147	63 315	65 347
Övriga EU-länder	37 569	42 234	46 644	55 902	54 521
Övriga utlandet	8 941	9 169	9 503	7 413	10 826
Emitterade värdepapper	13 653	12 443	13 992	11 530	6 389
Certifikat	12 056	9 880	6 491	6 519	0
Obligationer	494	1 473	1 249	3 580	4 355
Förlagslån	1 054	1 043	1 350	1 380	1 940
Övriga emitterade värdepapper	49	47	4902	52	95
Derivatinstrument	30	8	7	36	84
Övriga skulder	21 084	18 998	20 748	24 435	20 455
Eget kapital	73 594	66 183	66 322	65 979	66 342
SUMMA SKULDER	314 516	282 933	303 076	320 896	314 439
Svenska kronor	261 852	225 915	2340 516	252 581	230 928
Utländsk valuta	52 664	57 018	62 560	68 314	83 511
Euro och EMU-valutor	20 207	22 149	23 231	28 825	29 781
Övriga EU-valutor	10 446	12 474	14 505	15 102	18 102
Övriga utländska valutor	22 012	22 395	24 735	24 383	35 628
*) Balanserad vinst	9 549	8 988	10 595	14 173	
*) Årets resultat	5 785	5 859	5 257	5 107	

MFI = monetära finansinstitut

*) Källa: Statistiska Centralbyrån / Finansinspektionen (standardrapporten).
2017 års uppgifter publiceras av SCB i slutet av maj 2017.

Tabell 4.1 Finansbolagens leasing i SEK och utländsk valuta. Fördelning på objekt.

Bokförda värden vid kalenderårets utgång i kvartalsstatistiken. Miljoner kronor.

Källa: Statistiska Centralbyrån / Sveriges Riksbank

	2013	2014	2015	2016	2017
Byggnader	354	375	375	174	201
Personbilar	38 347	34 048	38 426	44 893	25 323
Andra fordon	13 498	11 752	12 067	13 007	13 728
<i>varav lätta lastbilar</i>	3 818	1 453	1 551	1 607	1 823
Övriga transportmedel	23 678	23 082	22 055	20 515	19 152
<i>varav rälsfordon</i>	20 063	19 589	18 997	17 725	16 694
<i>varav båtar och fartyg</i>	1 357	1 542	1 598	1 622	1 397
<i>varav luftfartyg</i>	732	627	340	309	250
<i>varav containrar</i>	1 526	1 325	1 121	859	811
Entreprenadmaskiner	6 160	4 567	5 019	5 243	5 821
<i>anlägg- & byggn.maskiner</i>	4 613	3 819	4 241	4 508	5 119
<i>jord- & skogsbruksmaskiner</i>	1 547	747	779	735	702
Verkstadsmaskiner	5 754	4 719	4 748	7 145	15 765
Datorer och kringutrustning	11 717	11 845	11 908	12 165	11 758
Mobiltelefoner och kommunikationsutrustning	2 208	1 862	1 993	1 898	1 825
Inredning för kontor, restaurang, hotell, butik	1 377	738	725	672	633
Grafisk utrustning	785	651	544	492	421
Medicinsk utrustning	851	448	412	567	728
Övrigt	17 783	17 257	15 918	15 917	15 946
Summa finansbolag a)	122 312	111 343	114 191	122 690	111 321
Under perioden tecknade leasingkontrakt b)	63 998	69 622	68 821	79 895	65 411

Anm.

a) De skillnader som föreligger betr summa leasing mellan tabell 2 och 4 beror på flera faktorer, se anm under tabell 2.

b) Anskaffningsvärde för under kalenderåret inköpta objekt.

Tabell 4.2 Bankers resp samtliga MFI:s leasing i SEK och utländsk valuta

Bokförda värden vid kalenderårets utgång i kvartalsstatistiken. Miljoner kronor.

Källa: Statistiska Centralbyrån / Sveriges Riksbank

	2013	2014	2015	2016	2017
Banker	73 743	89 410	93 226	101 250	108 981
Övriga MFI	378	385	396	85	0
MFI totalt	196 633	201 140	207 814	224 024	220 301

Anm.

MFI, monetära finansinstitut, består av *banker, bostadsinstitut, finansbolag som är kreditmarknadsbolag och övriga MFI*

Tabell 5.1 Finansbolagens leasing i SEK och utländsk valuta. Fördelat på objekt.

IB, anskaffningsvärde, avskrivningar/avyttringar och UB 2017. Miljoner kronor.

Källa: Statistiska Centralbyrån / Sveriges Riksbank

	1 IB	2 Anskaffn. värde	3 Summa	4 Avskrivn./ avyttring	5 Summa	6 UB	7 Skillnad
Byggnader	174	129	303	167	136	201	-65
Personbilar	44 893	30 208	75 101	26 911	48 190	25 323	22 867
Andra fordon	13 007	6 154	19 161	5 230	13 931	13 728	203
Övriga transportmedel	20 515	85	20 600	1 347	19 253	19 152	101
Entreprenadmaskiner	5 243	2 792	8 035	2 219	5 816	5 821	-5
Verkstadsmaskiner	7 145	12 780	19 925	4 181	15 744	15 765	-21
Datorer & kringutrustning	12 165	6 342	18 507	6 745	11 762	11 758	4
Mobiltelefoner & kommunikationsutrustning	1 898	1 740	3 638	1 817	1 821	1 825	-4
Inredning för kontor, restaurang, hotell, butik	672	259	931	281	650	653	-3
Grafisk utrustning	492	158	650	230	420	421	-1
Medicinsk utrustning	567	392	959	218	741	728	13
Övrigt	15 917	4 373	20 290	4 331	15 959	15 946	13
Summa finansbolag	122 689	65 411	194 086	53 674	140 412	111 321	29 091
(varav utl. leasetagare)	(34 830)	(21 458)	(56 288)	(11 795)	(44 493)	(44 488)	(5)

Anm.

Kolumn 7 är skillnaden mellan kolumn 5 och 6 och beror på att företag lämnat resp tillkommit i den statistiska sfären. Differenser kan också förklaras av att instituten under året klassar om objekt.

Tabell 5.2 Bankers resp samtliga MFI:s leasing i SEK och utländsk valuta

IB, anskaffningsvärde, avskrivningar/avyttringar och UB 2017. Miljoner kronor.

Källa: Statistiska Centralbyrån / Sveriges Riksbank

	1 IB	2 Anskaffn. värde	3 Summa	4 Avskrivn./ avyttring	5 Summa	6 UB	7 Skillnad
Banker	101 250	49 060	150 310	40 993	109 307	108 981	336
Övriga MFI	85	14	99	115	-16	333	-349
MFI totalt	224 024	114 485	338 509	94 782	243 727	220 635	23 092

Anm.

MFI, monetära finansinstitut, består av *banker, bostadsinstitut, finansbolag som är kreditmarknadsbolag* och *övriga MFI*.

Tabell 6.1 Finansbolagens anskaffningsvärden för leasing fördelat på objekt. Kvartal och år för 2016 och 2017

Miljoner kronor. Källa: Statistiska Centralbyrån / Sveriges Riksbank

	2016 Kv 1	2017 Kv 1	2016 Kv 2	2017 Kv 2	2016 Kv 3	2017 Kv 3	2016 Kv 4	2017 Kv 4	Finans- bolag totalt 2016	Finans- bolag totalt 2017
Byggnader	4	17	12	13	7	24	6	75	29	129
Personbilar	11 204	12 289	13 083	11 031	10 983	3 234	16 872	3 654	52 142	30 208
Andra fordon	1 367	1 478	1 733	1 562	1 631	1 505	1 526	1 609	6 257	6 154
Övriga transportmedel	45	8	25	44	33	19	37	14	140	85
Entreprenad-maskiner	541	577	718	754	659	629	773	832	2 691	2 792
Verkstads-maskiner	1 067	1 151	769	1 055	1 206	4 234	1 832	6 340	4 874	12 780
Datorer etc	1 596	1 503	1 725	1 551	1 818	1 559	1 977	1 729	7 116	6 342
Mobiltelefoner etc	319	236	388	383	236	439	415	682	1 358	1 740
Inredn f Kontor/ Hotell/Rest/Butik	85	38	89	88	56	54	62	79	292	259
Grafisk utrustning	46	37	37	33	33	33	84	55	200	158
Medicinsk utrustn	104	75	104	83	65	130	134	104	407	392
Övrigt	991	1 047	1 122	1 040	1 118	935	1 152	1 351	4 383	4 373
Finansbolag totalt per kvartal	17 370	18 458	19 806	17 634	17 848	12 795	24 871	16 524	79 895	65 411

Tabell 6.2 Bankers resp samtliga MFI:s anskaffningsvärden för leasing. Kvartal och år för 2016 och 2017

Källa: Statistiska Centralbyrån / Sveriges Riksbank

	2016 Kv 1	2017 Kv 1	2016 Kv 2	2017 Kv 2	2016 Kv 3	2017 Kv 3	2016 Kv 4	2017 Kv 4	Totalt 2016	Totalt 2017
Banker	10 981	11 965	12 448	12 636	10 243	11 381	15 243	13 078	49 385	49 060
Övriga MFI	3	11	0	0	2	0	9	3	14	14
MFI totalt	28 324	30 434	32 254	30 270	28 593	24 176	40 123	29 605	129 294	114 485

Anm.

MFI, monetära finansinstitut, består av *banker*, *bostadsinstitut*, *finansbolag* som är *kreditmarknadsbolag* och *övriga MFI*.

Tabell 7 Finansbolagens finanstjänster. Fördelning på kreditformer

Krediter till svensk allmänhet och utlandet i SEK och utländsk valuta.

Utestående belopp vid kalenderårets slut. Miljoner kronor.

Källa: Statistiska Centralbyrån / Sveriges Riksbank

Anm.

	2013	2014	2015	2016	2017
Beviljad utlåning	216 173	--- *)	--- *)	--- *)	--- *)
Utlåning totalt, (disponerat belopp)	162 629	138 415	147 456	162 676	
<i>varav</i>					
• <i>Factoringkrediter</i>	13 076	11 850	12 464	16 124	8 449
• <i>Avbetalningskrediter</i>	59 472	44 406	47 360	53 659	59 153
• <i>Kontraktskrediter</i>	11 684	13 072	14 078	16 610	7 146
• <i>Reverskrediter</i>	13 076	13 994	17 005	8 809	10 821
• <i>Övriga krediter</i>	65 321	55 093	61 475	67 445	90 578
<i>varav</i>					
○ <i>Betal- och kredit- kortsfordringar</i>	22 406	22 905	22 208	22 331	30 714
<i>varav</i>					
- <i>Betalkort</i>	(9 604)	(9 949)	(9 354)	(9 374)	(11 890)
- <i>Kreditkort</i>	(12 802)	(12 956)	(12 654)	(12 957)	(18 824)

Övriga krediter innehåller betal- och kreditkortsfordringar.

*) SCB samlar inte längre in beviljad utlåning och har därför streckat serien.

Källa: Leaseurope Annual Survey 2016

Tabell 8 Equipment (Leasing & Hire Purchase)

	New Production				Outstandings					
	Mio€		% change		Number of Contracts		Mio€			
	2016	2015	not adjusted ¹	adjusted ²	2016	2015	2016	2015		
						%		% change		
								not adjusted ¹		
								adjusted ²		
AT	Verband Österreichischer Leasing-Gesellschaften - VÖL	5,739.09	5,426.27	5.76%	5.76%	185,810	11.54%	21,052.20	20,939.12	0.54%
BE	Association Belge des Entreprises de Leasing	6,009.70	4,800.50	25.19%	25.19%	101,491	11.98%	14,558.90	13,506.60	7.79%
BE	Fédération Belge des Loueurs de Véhicules - RENTA	3,190.00	2,940.00	8.50%	8.50%			6,570.00	6,300.00	4.29%
BG	Bulgarian Association for Leasing - BAL	805.98	738.53	9.13%	9.13%			1,694.62	1,579.24	7.31%
CH	Schweizerischer Leasingverband - SLV	9,215.74	9,199.36	0.18%	2.27%	227,836	1.89%	19,546.87	19,396.01	0.78%
CZ	Czech Leasing and Finance Association - CLFA	2,394.50	1,992.12	20.20%	19.12%	76,310	19.81%	4,504.22	4,072.03	9.62%
DE	Bundesverband Deutscher Leasing-Unternehmen e.V. - BDV	47,813.38	46,382.00	3.09%	3.09%	1,499,332	4.42%	125,500.00	122,000.00	2.87%
DK	Finans og Leasing	6,496.00	5,360.05	21.19%	20.97%	151,878	21.11%	11,509.03	9,794.07	17.51%
EE	Estonian Leasing Association	1,093.00	933.00	17.15%	17.15%	50,000	16.28%	2,322.00	2,125.00	9.27%
ES	Asociación Española de Leasing y Renting - AELR	8,209.74	7,753.88	5.88%	5.88%	220,931	9.43%	22,357.06	20,973.83	6.60%
ES	Asociación Española de Renting de Vehículos - AER	3,905.80	3,144.86	24.20%	24.20%			7,638.93	6,705.20	13.93%
FI	Federation of Finnish Financial Services - FKL	1,487.00	1,506.00	-1.26%	-1.26%	33,454	-78.10%	5,097.00	4,749.00	7.33%
FR	Association française des Sociétés Financières - ASF	36,267.00	32,604.00	11.23%	11.23%	1,225,093	11.40%	92,050.00	87,585.00	5.10%
FR	Fédération Nationale des Loueurs de Véhicules - FNLV	11,490.00	10,970.00	4.74%	4.74%	500,000	6.84%			
GR	Association of Greek Leasing Companies - AGLC	316.33	186.75	69.39%	69.39%	3,048				
HU	Hungarian Leasing Association	1,597.70	1,545.94	3.35%	3.83%	54				
IT	Associazione Italiana Leasing - ASSILEA and ANIASA	22,824.00	19,505.00	17.02%	17.02%	760,724	52.59%	98,107.00	95,412.00	2.82%
LT	Association of Lithuanian Banks - Leasing Committee	1,513.00	1,086.00	39.32%	39.32%	155,608	4.39%	1,967.00	1,846.00	6.55%
LV	Latvian Lessors Association	699.74	682.26	2.56%	2.56%			1,343.51	1,203.67	11.62%
MA	Association Professionnelle des Sociétés de Financement - APSF	1,288.48	1,281.85	0.52%	0.63%	15,116	3.81%	3,983.57	3,931.11	1.45%
NL	Nederlandse Vereniging van Leasemaatschappijen - NVL	5,551.00	5,205.00	6.65%	6.65%	63,772	12.55%	9,000.00	8,500.00	5.88%
NL	Vereniging van Nederlandse Autoleasemaatschappijen - VNA	5,815.00	5,741.00	1.29%	1.29%	226,426	-4.91%	17,328.00	17,936.00	-3.39%
NO	Finansieringselskapenes Forening	5,798.66	5,076.76	14.22%	18.57%			12,959.77	12,536.54	3.38%
PL	Polish Leasing Association	13,311.13	11,903.76	11.82%	16.61%	401,769	15.24%	24,079.35	20,984.94	14.75%
PT	Associação Portuguesa de Leasing, Factoring e Renting - ALF	3,084.00	2,829.00	9.01%	9.01%	76,160	4.54%			
RS	Association of Leasing Companies in Serbia - ALCS	338.52	299.53	13.02%	15.25%	12,288	8.95%			
RU	United Leasing Association - ULA	10,137.57	8,214.39	23.41%	34.42%	145,000	11.54%	43,935.77	46,405.28	-5.32%
SE	AFINA regrouping Finansbolagens Förening and Svenska Bankföreningen	8,696.15	7,824.99	11.13%	12.50%	130,000	32.10%	20,082.80	18,997.60	5.71%
SI	Leasing Committee of the Banking Association of Slovenia	1,156.96	1,072.59	7.87%	7.87%	359,333	3.04%	2,033.96	2,337.19	-12.97%
SK	Association of Leasing Companies of the Slovak Republic	1,418.00	1,305.00	8.66%	8.66%	52,296	6.69%	2,676.00	2,620.00	2.14%
TR	Auto Leasing and Rental Companies Association - Tokider	2,669.82	2,057.18	29.78%	43.41%	44,646	6.99%	5,735.65	4,344.41	32.02%
TR	Turkish Association of Financial Institutions - AFIFKB	6,918.02	7,341.93	-5.77%	4.12%	11,535	66.02%	13,166.93	12,139.81	19.85%
UA	Ukrainian Union of Lessors - UUL	246.64	173.36	42.27%	66.24%	8,965	12.72%	487.55	549.02	-11.20%
UK	Finance and Leasing Association - FLA	14,846.00	15,751.41	-5.75%	6.41%	7,953		38,292.58	41,622.12	-8.00%
TOTAL								638,248.02	619,927	2.96%
% (based on homogenous sample)							10.94%			5.06%

1) not adjusted for exchange rate fluctuations 2) adjusted for exchange rate fluctuations

Notes

Figures in *italics* are estimates

Growth rates shown are calculated based on a homogenous sample of members reporting in both the 2015 and 2016 Annual Statistical Enquiries